

Brandweerstatistiek 2010

Verklaring van tekens

.	gegevens ontbreken
*	voorlopig cijfer
**	nader voorlopig cijfer
x	geheim
–	nihil
–	(indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
o (o,o)	het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2010–2011	2010 tot en met 2011
2010/2011	het gemiddelde over de jaren 2010 tot en met 2011
2010/'11	oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2010 en eindigend in 2011
2008/'09 –2010/'11	oogstjaar, boekjaar enz., 2008/'09 tot en met 2010/'11

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek
Grafimedia

Druk

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

Omslag

Telldesign, Rotterdam

Inlichtingen

Tel. 088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contact formulier:
www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet

www.cbs.nl

Prijs: € 17,20 (exclusief verzendkosten)
ISBN: 978-90-357-1671-1
ISSN: 1385-8157
Oplage: 1 930

© Centraal Bureau voor de Statistiek,
Den Haag/Heerlen, 2011.
Verveelvoudiging is toegestaan,
mits het CBS als bron wordt vermeld

Voorwoord

De werkzaamheden van de brandweer bestrijken een breed terrein: van het blussen van branden tot brandpreventie en het verlenen van hulp aan mensen en dieren in nood. Deze zeventiende editie van de Brandweerstatiek biedt informatie over de blus- en hulpverleningswerkzaamheden van de brandweer bij branden en hulpverleningen in het jaar 2010. Daarnaast is er aandacht voor loos alarm, het personeel en de kosten van de brandweer in het afgelopen jaar. De preventieve taken van de brandweer vallen buiten het bestek van de Brandweerstatiek.

In 2010 heeft de brandweer 151 duizend meldingen ontvangen, 4 procent minder dan in 2009. Hiervan waren 102 duizend brandmeldingen en bijna 49 duizend verzoeken om hulpverlening. Overigens bleken zes van de tien meldingen loos alarm, dit betroffen veelal meldingen via een brandmeldinstallatie (BMI). In 2010 vielen als gevolg van brand 65 doden en ongeveer duizend gewonden. De opkomsttijden van de brandweer zijn ook in 2010 weer licht verbeterd ten opzichte van het jaar ervoor.

Om de Brandweerstatiek te kunnen maken, is de medewerking van de brandweerkorpsen en veiligheidsregio's onmisbaar. Ook in 2010 hebben zij zich ingezet om gegevens over hun activiteiten aan het CBS te leveren. Alleen met hun medewerking is het mogelijk een landelijk overzicht te geven van de werkzaamheden van de brandweer en de ontwikkelingen daarin. Het CBS is de brandweerkorpsen die gegevens hebben aangeleverd, dan ook zeer erkentelijk voor de door hen geleverde inspanningen.

Directeur-Generaal van de Statistiek,
Drs. G. van der Veen

Samenvatting

In 2010 zijn bij de brandweer 151 duizend meldingen binnengekomen: 102 duizend brandmeldingen en 49 duizend verzoeken tot hulpverlening. Het totale aantal meldingen is met 4 procent gedaald ten opzichte van 2009. In 2010 was 44 procent van de brand- en hulpverleningsmeldingen een loos alarm. Bij brandmeldingen ging het veel vaker om een loos alarm (60 procent) dan bij meldingen voor hulpverlening (10 procent).

In 2010 zijn bijna 41 duizend branden geregistreerd, 6 duizend minder dan in 2009. Hier van waren 15 duizend binnenbranden, even veel als in 2009. Het aantal buitenbranden is sterk afgenomen: van 29 duizend in 2009 naar 23 duizend in 2010.

In 2010 vielen 65 doden bij brand, waarvan één brandweerman die tijdens zijn werk om het leven kwam. In 2009 vielen 57 dodelijke slachtoffers. Verder was sprake van ongeveer duizend gewonden en werden ongeveer 600 personen bij een brand gered, waarvan 400 door de brandweer. De opkomsttijd van de brandweer is ook in 2010 weer iets verbeterd ten opzichte van het jaar ervoor.

In 2010 heeft de brandweer bijna 44 duizend terechte verzoeken om hulpverlening ontvangen. Dat zijn er bijna 2 duizend meer dan in 2009. Vergeleken met de afgelopen tien jaar wijkt 2010 weinig af van het gemiddelde.

In 2010 hebben de Nederlandse brandweerkorpsen de meeste hulpverleningen verricht in de maand juli: het ging toen om 5,5 duizend hulpverleningen. Ook de maand augustus scoorde hoog met bijna 5 duizend hulpverleningen. In beide maanden trokken zware buiencomplexen over een groot deel van het land en veroorzaakten daarbij grote overlast en schade.

In totaal waren op 1 januari 2011 ruim 31 duizend mensen in dienst bij de verschillende gemeentelijke en regionale brandweerkorpsen: 26,9 duizend brandweerlieden werkzaam in een repressieve brandweerrang en 4,2 duizend overige personeelsleden. Van de repressieve brandweerlieden was bijna 80 procent vrijwilliger en 94 procent man. Onderverdeeld naar rangniveau behoorde bijna 75 procent van de repressieve brandweerlieden tot het lagere personeel, iets meer dan 21 procent tot het middelbaar en iets meer dan 4 procent tot het hoger personeel.

De kosten van de gemeenten voor brandweer en rampenbestrijding kwamen in 2010 uit op meer dan 1,1 miljard euro. Dat is 3 procent meer dan een jaar eerder. In 2008 en 2009 namen deze kosten nog met 8 procent toe ten opzichte van voorgaand jaar.

Inleiding

De brandweer speelt een belangrijke rol bij de zorg voor veiligheid. In de eerste plaats door het blussen van branden, maar ook door het verlenen van (technische) hulp, bijvoorbeeld bij verkeersongelukken en rampen.

De brandweer was tot kort geleden in heel Nederland een gemeentelijke taak en iedere gemeente had een eigen gemeentelijke brandweer. Langzamerhand ontstonden er steeds meer gezamenlijke brandweerkorpsen waarin meerdere gemeenten samenwerkten. Daarnaast werkten korpsen samen in regionale brandweerkorpsen om onderlinge afstemming te bevorderen. Deze regionale korpsen namen ook taken op zich die op gemeentelijk niveau moeilijk waren uit te voeren.

Per 1 oktober 2010 is de wet op de veiligheidsregio's in werking getreden. Steeds meer gemeenten brengen hun brandweertaken onder bij de veiligheidsregio's. Dit is een samenwerkingsvorm van gemeenten in een regio, die gezamenlijk de hulpverlening door brandweer, ambulancediensten, politie en gemeentelijke diensten regelt. Uiteindelijk zullen alle brandweertaken door de veiligheidsregio's worden overgenomen.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) beschikt over brand(weer)gegevens vanaf het jaar 1933. Informatie over de brandweer verschaft inzicht in de rol die zij speelt binnen de samenleving. Dit is van belang voor het brandweerveld zelf, maar zeker ook voor bestuur, beleid en wetenschap.

In deze publicatie worden gegevens over de brandweer betreffende het jaar 2010 weer gegeven. Daarbij geldt dat de cijfers over 2010 voorlopig zijn en bij publicatie van de cijfers over 2011 definitief worden gemaakt.

De respons is in 2010 flink verbeterd ten opzichte van 2009; 82 procent van de brandmeldingen en 87 procent van de verzoeken om hulpverlening zijn bij het CBS binnen gekomen. Zodoende kunnen, in tegenstelling tot het voorgaande jaar, de cijfers over 2010 voor alle provincies worden gepubliceerd. Ook gegevens over woningbranden zijn dit jaar weer in de publicatie opgenomen.

Hoofdstuk 1 van de publicatie gaat in op de brandmeldingen en meldingen voor hulpverlening door de brandweer die zijn binnengekomen. Hoofdstuk 2 en 3 behandelen respectievelijk de branden en hulpverleningen door de brandweer. In hoofdstuk 4 komt de personele bezetting van de brandweer aan de orde. Hoofdstuk 5 ten slotte, beschrijft de kosten die gemeenten maken voor brandweer en rampenbestrijding.

Deze publicatie is gratis te downloaden in pdf-formaat via de CBS-website (www.cbs.nl). De cijfers over de beschreven onderwerpen zijn kosteloos te raadplegen via Statline, de elektronische databank van het CBS op www.cbs.nl.

In veel gevallen kan het CBS op aanvraag ook meer gedetailleerde informatie verschaffen. Inlichtingen hierover zijn te verkrijgen bij de infoservice van het CBS (e-mail: infoservice@CBS.nl of telefoon: 088 570 70 70).

Inhoud

	Voorwoord	3
	Samenvatting	5
	Inleiding	7
1	Meldingen	13
	1.1 Inleiding	14
	1.2 Kerninformatie	14
	1.3 Meldingen	16
	1.4 Loos alarm	18
2	Branden	23
	2.1 Inleiding	24
	2.2 Kerninformatie	25
	2.3 Aard van de brand	26
	2.4 Uitruktijden, rijtijden en opkomsttijden	27
	2.5 Objecten en oorzaken van buiten- en binnenbranden	31
	2.6 Directe financiële schade door brand	33
	2.7 Slachtoffers en reddingen bij brand	36
	2.8 Branden in woningen	37
3	Hulpverlening	43
	3.1 Inleiding	44
	3.2 Kerninformatie	44
	3.3 Aard van de hulpverlening	46
	3.4 Slachtoffers, reddingen en eerste hulp	49
4	Personeel van de gemeentelijke en regionale brandweer	55
	4.1 Inleiding	56
	4.2 Kerninformatie	57
	4.3 Personeel, werkzaam in een repressieve brandweerrang	58
	4.4 Overig personeel van de brandweer	61
5	Kosten van de brandweer	65
	5.1 Inleiding	66
	5.2 Kerninformatie	66

5.3	Gemeentegrootte	67
5.4	Provincies en stedelijkheid	68
Bijlagen		71
A	Statistische bijlage	72
B	Veiligheidsregio's in oprichting op 1 januari 2011	85
C	Enquêteformulier branden	86
D	Enquêteformulier hulpverlening	88
E	Enquêteformulier personeel	90
Aan de Brandweerstatistiek 2010 werkten mee		92

Meldingen

1

Meldingen

1.1 Inleiding

1.2 Kerninformatie

1.3 Meldingen

1.4 Loos alarm

1.1 Inleiding

De verzoeken om assistentie die de brandweer ontvangt (de meldingen), zijn onder te verdelen in *brandmeldingen* en *hulpverleningsmeldingen*. Van een *brandmelding* is sprake, wanneer er bij het brandweerkorps al dan niet via een meldkamer, een verzoek binnen komt om een brand te blussen en de gevolgen te beperken. Dit soort meldingen komt vaak binnen via een automatische brandmeldinstallatie (BMI). Van een *hulpverleningsmelding* is sprake, wanneer het een verzoek betreft voor het verrichten van werkzaamheden ter beperking en bestrijding van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen.

In paragraaf 1.2 wordt de kerninformatie over de verschillende meldingen gepresenteerd en in paragraaf 1.3 worden ze nader belicht. Zowel bij een melding van brand als een melding voor hulpverlening kan sprake zijn van loos alarm. Loos alarm is een al dan niet opzettelijke melding zonder dat er brand of reden voor hulpverlening is.

In dit hoofdstuk gaat het alleen om meldingen die door een uitrukpost ontvangen zijn. Meldingen die wel bij een regionaal meldpunt zijn binnengekomen, maar niet aan de brandweer doorgegeven, zijn niet in de cijfers betrokken. De brandweerkorpsen vullen de gegevens van een binnengekomen melding in op het brand- of hulpverleningsrapport (zie bijlage C en D) en leveren deze op elektronische wijze aan het CBS.

Niet alle gemeenten leveren echter (continu) gegevens aan. Daarom heeft het CBS een methode ontwikkeld om de niet ontvangen brand- en hulpverleningsrapporten te schatten en deze toe te voegen: voor korpsen die één of meerdere maanden niets of niet alle meldingen rapporteren, worden gegevens toegevoegd aan de hand van rapportages uit gemeenten die vergelijkbaar zijn. Hierbij wordt rekening gehouden met het inwonertal, de mate van stedelijkheid van de gemeente, de maand en het type en de aard van de brand- of hulpverleningsmelding. In 2010 is 17 procent van het totale aantal brand- en hulpverleningsmeldingen geschat. In 2009 moest nog 30 procent van de meldingen worden geschat.

1.2 Kerninformatie

In 2010 zijn bij de brandweer 151 duizend meldingen binnengekomen: 102 duizend brandmeldingen en 49 duizend verzoeken tot hulpverlening. Het totale aantal meldingen is

met 4 procent gedaald ten opzichte van 2009. Dit komt door een daling van het aantal brandmeldingen (-7 procent). Het aantal verzoeken om hulpverlening door de brandweer in 2010 was juist hoger (+4 procent) dan voorgaand jaar (zie ook A1.2.1 in de statistische bijlage).

Net zoals voorgaande jaren ging het ook in 2010 bij een groot deel van de meldingen om loos alarm. In totaal ontving de brandweer 66 duizend loze meldingen, waarvan het merendeel uit loze brandmeldingen bestond. Loos alarm maakte daarmee 44 procent uit van het totale aantal meldingen. De laatste jaren ligt het aandeel loze alarmeringen rond hetzelfde niveau.

In 2010 zijn 102 duizend brandmeldingen ontvangen. Daarbij bestond zes van de tien meldingen uit loos alarm, veelal via een brandmeldinstallatie (BMI). Er komen al lange tijd meer loze brandmeldingen binnen dan meldingen waarbij sprake was van een daadwerkelijke brand.

1.2.1 Meldingen naar type

Bron: CBS.

1.3 Meldingen

In 2010 kwamen in totaal 151 duizend brandmeldingen of verzoeken om hulpverlening (hulpverleningsmeldingen) bij de brandweer binnen, 4 procent minder dan in het voorgaande jaar. Dit komt overeen met 9,1 meldingen per duizend inwoners, waarvan 4,0 een loze brandmelding of een onterecht verzoek om hulpverlening was. (zie ook A.1.3.1). Zuid- en Noord-Holland hadden relatief veel meldingen (respectievelijk 11,2 en 10,3 per duizend inwoners) ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

In 2010 betrof van de 151 duizend meldingen 102 duizend een brandmelding. Van deze brandmeldingen was 60 procent een loze melding. Het aantal brandmeldingen is met 7 procent gedaald ten opzichte van 2009. Dit komt omdat veel minder branden (-13 procent) en iets minder loze brandmeldingen (-2 procent) zijn geregistreerd. Het aantal schoorsteenbranden bedroeg 2,1 duizend, een toename in vergelijking met 2009. Schoorsteenbranden maken in 2010 slechts 2 procent uit van alle ontvangen brandmeldingen. Bij 15 procent van alle brandmeldingen in 2010 was een binnenbrand uitgebroken en bij 23 procent van de brandmeldingen was sprake van een daadwerkelijk uitgebroken buitenbrand (in 2009 was dit nog 27 procent).

1.3.1 Brandmeldingen naar type en aard, 2010*

	Totaal	Geen loos alarm					Loos alarm
		totaal	schoorsteen- branden	buitenbrand	kleine binnenbrand	(middel)grote binnenbrand	totaal
Meldingen (x 1 000)	102,2	40,8	2,1	23,4	12,6	2,7	61,4
Meldingen (%)	100	39,9	2,0	22,9	12,3	2,6	60,1

Bron: CBS.

Het aantal hulpverleningsmeldingen is licht gestegen, van 47 duizend in 2009 tot bijna 49 duizend in 2010. Dit komt waarschijnlijk door de weersomstandigheden: in 2009 was weinig sprake van noodweer terwijl bijvoorbeeld in december 2010 sprake was van veel sneeuw. Van de binnengekomen meldingen bestond 10 procent uit loos alarm. Daarnaast had 48 procent van de meldingen voor hulpverlening betrekking op werkzaamheden in of aan gebouwen en 42 procent op werkzaamheden buiten gebouwen.

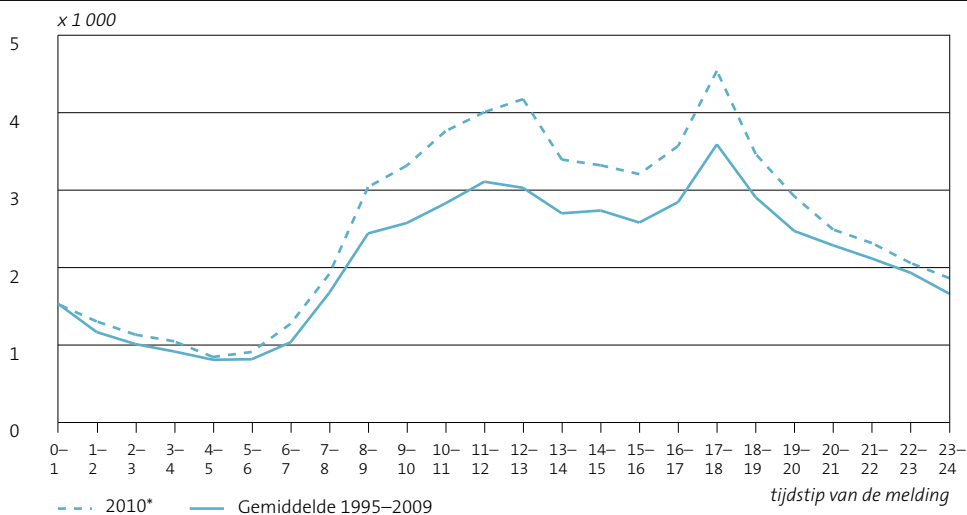
1.3.2 Meldingen voor hulpverlening naar type en aard, 2010*

	Totaal	Geen loos alarm			Loos alarm
		totaal	gebouwen	geen gebouwen	
Meldingen (x 1 000)	48,6	43,7	23,3	20,4	4,9
Meldingen (%)	100	89,9	47,9	42,0	10,1

Bron: CBS.

Ook in 2010 was qua tijdstip op de dag het aantal brandmeldingen tussen 5 en 6 uur 's middags het hoogst. Dit wordt veroorzaakt door een piek in het aantal loze meldingen rond dit tijdstip (zie 1.3.3). Tussen 5 en 6 uur 's nachts is het aantal brandmeldingen het laagst. Bij de hulpverleningen valt op dat er 's nachts veel minder meldingen binnen kwamen dan overdag: ongeveer 3 duizend meldingen per uur in de middag en rond de 600 per uur tussen 3 en 5 uur 's nachts.

1.3.3 Loos alarm bij brandmeldingen naar tijdstip van de melding

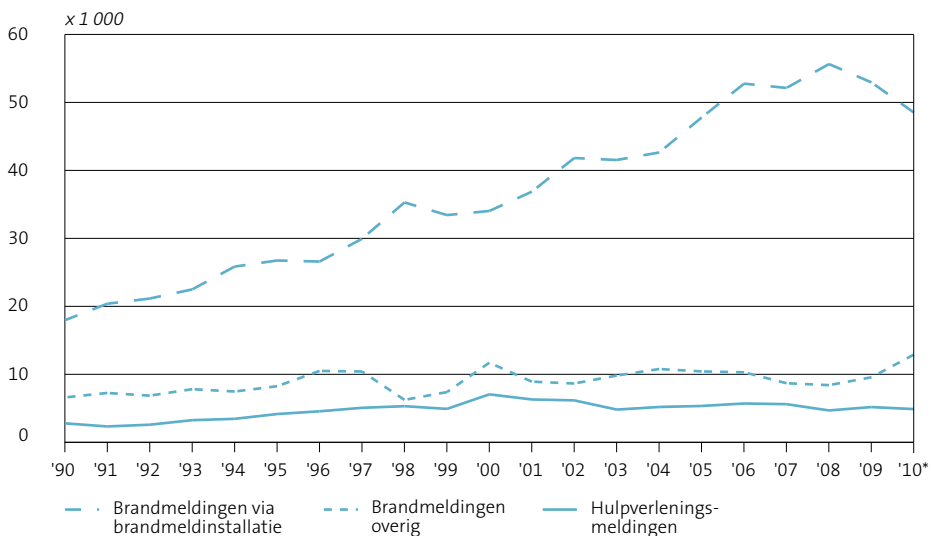

Bron: CBS.

1.4 Loos alarm

In 2010 was 44 procent van de brand- en hulpverleningsmeldingen een loos alarm. Bij brandmeldingen ging het veel vaker om een loos alarm (60 procent) dan bij meldingen voor hulpverlening (10 procent). De laatste jaren blijft het aandeel loze meldingen vrij constant. Daarbij daalt sinds 2008 het aantal loze meldingen via een brandmeldinstallatie (BMI), terwijl het aantal overige loze brandmeldingen juist toeneemt. In Flevoland en Zuid-Holland worden de meeste loze meldingen per duizend inwoners geregistreerd.

1.4.1 Loos alarm bij branden en hulpverleningen

Bron: CBS.

Het aantal loze brandmeldingen in 2010 via een brandmeldinstallatie (BMI) bedroeg 48,5 duizend en is daarmee wederom gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar (-8 procent). Maar nog altijd maakten loze meldingen via een BMI veruit het grootste deel uit van de loze brandmeldingen: acht van de tien loze brandmeldingen kwam in 2010 binnen via een BMI. Daarbij was net als voorgaand jaar sprake van twee pieken: rond het middaguur en rond 5 uur 's middags. In 29 procent van de gevallen van loos alarm via een BMI was de oorzaak gelegen in brandgevaarlijke werkzaamheden (zoals lassen) of storing van/in apparatuur. De rest van de loze meldingen had een andere oorzaak, zoals roken in de buurt van een melder of aanbranden tijdens het bereiden van voedsel. De gezondheidszorg was in

1.4.2 Loos alarm naar aard

	Totaal	Branden	Hulpverlening
	<i>x 1 000</i>		
1995	39,2	35,0	4,2
2000	52,8	45,7	7,1
2005	63,6	58,2	5,3
2008	68,7	64,1	4,7
2009	67,7	62,5	5,2
2010*	66,3	61,4	4,9
Groningen	1,7	1,6	0,1
Friesland	1,6	1,5	0,1
Drenthe	1,9	1,9	0,1
Overijssel	4,1	4,0	0,2
Flevoland	1,8	1,8	0,0
Gelderland	6,3	6,0	0,3
Utrecht	5,5	5,0	0,4
Noord-Holland	11,0	9,7	1,3
Zuid-Holland	16,8	15,1	1,7
Zeeland	1,2	1,2	0,1
Noord-Brabant	9,3	8,9	0,4
Limburg	5,0	4,7	0,3

Bron: CBS.

1.4.3 Brandmeldingen via brandmeldinstallaties

	Totaal	Geen loos alarm	Loos alarm	w.v. ten gevolge van		
				werkzaamheden	storing apparatuur	andere oorzaak
	<i>x 1 000</i>			%		
1995	28,5	1,8	26,7	15	36	49
2000	36,0	2,0	34,0	15	27	58
2005	50,8	3,0	47,8	16	19	65
2008	58,9	3,3	55,6	18	15	67
2009	58,0	5,1	52,9	17	15	69
2010*	53,1	4,6	48,5	15	14	70
	%					
2010*	100	8,7	91,3			

Bron: CBS.

1.4.4 Loos alarm via brandmeldinstallaties naar object en oorzaak, 2010*

	Totaal	w.v. ten gevolge van		
		werkzaamheden	storing apparatuur	andere oorzaak
	<i>x 1 000</i>	%		
Totaal	48,5	15	14	70
Gezondheidszorg	6,4	23	15	63
w.o.				
verpleeghuis	1,5	24	16	60
zwakzinnigeninrichting	0,5	19	15	66
ziekenhuis	0,7	25	19	57
psychiatrisch ziekenhuis	0,4	11	15	74
Woongebouwen	6,7	17	12	71
w.o.				
verzorgingshuis	1,5	15	11	73
gezinsvervangend tehuis	0,7	24	9	67
opvangtehuis	0,5	11	9	80
Bijeenkomstgebouw (ontmoeting,verzamel)	3,9	26	22	52
Logiesgebouw	2,7	18	14	68
w.o. hotel, motel	1,2	18	16	66
Kantoorgebouw	1,9	27	33	40
Overig	27,1	11	12	77

Bron: CBS.

2010 verantwoordelijk voor 6,4 duizend loze brandalarmeringen via een BMI. Deze meldingen komen relatief vaak uit verpleeghuizen. Verder kwamen 6,7 duizend loze meldingen binnen van brandmelders uit woongebouwen, vaak verzorgingshuizen. Ook bijeenkomstgebouwen, zoals winkelcentra, winkels en warenhuizen, theaters en restaurants, zorgden voor relatief veel loos alarm via een BMI. In 2010 gebeurde dit 3,9 duizend keer. Storing van/in apparatuur komt als oorzaak relatief vaak voor in kantoor- en bijeenkomstgebouwen.

In zeven van de tien gevallen waarin een BMI zonder dat er een echte brand was afging, was de oorzaak een andere dan storing van/in apparatuur of brandgevaarlijke werkzaamheden. De brandmeldinstallatie ging in werking door bijvoorbeeld stoom als gevolg van douche of bad, door koken of door roken. Dit zorgde vooral in verzorgingshuizen, psychiatrische ziekenhuizen en opvangtehuizen vaak voor het afgaan van brandmelders.

Branden

2

Branden

2.1 Inleiding

2.2 Kerninformatie

2.3 Aard van de brand

2.4 Uitruktijden, rijtijden en opkomsttijden

2.5 Objecten en oorzaken van buiten- en binnenbranden

2.6 Directe financiële schade door brand

2.7 Slachtoffers en reddingen bij brand

2.8 Branden in woningen

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn op basis van de brandrapporten gegevens opgenomen over de aard van de brand (paragraaf 2.3), de tijd die verstrijkt tussen de brandmelding en de aankomst van de brandweer op de plaats van de brand (paragraaf 2.4), het object en de oorzaak van brand (paragraaf 2.5) en de schade die branden veroorzaken (paragraaf 2.6). In paragraaf 2.7 wordt melding gemaakt van slachtoffers en reddingen bij brand. Tenslotte worden in paragraaf 2.8 de woningbranden belicht.

Branden worden naar aard onderscheiden in binnenbranden, buitenbranden en schoorsteenbranden. Een *buitenbrand* is gedefinieerd als een brand in de open lucht waarbij geen gebouwen of opstallen betrokken zijn. *Binnenbranden* vinden plaats in of aan gebouwen en zijn onderverdeeld in kleine en grote binnenbranden. Een *grote* en/of *middelgrote brand* is een binnenbrand waarbij de eerst uitgerukte bluseenheid versterking nodig heeft van ten minste één andere bluseenheid. De rubricering van de branden vindt plaats aan de hand van de opgave door de brandweer zelf. In deze publicatie worden de door de brandweer als middelbranden aangeduide binnenbranden tot de grote binnenbranden gerekend.

Het CBS ontvangt van de brandweer per brand gegevens over de eventuele door brand veroorzaakte financiële schade. In een groot aantal gevallen geeft de brandweer echter aan dat er sprake is van financiële schade zonder daarbij het schadebedrag te vermelden. In deze gevallen wordt het schadebedrag door het CBS geschat. Ook wanneer korpsen geen of onvolledige gegevens aanleveren, schat het CBS de ontbrekende informatie bij (zie ook hoofdstuk 1).

Bij de gegevensverzameling wordt bijzondere aandacht besteed aan branden met een hoog schadebedrag. Van de branden met een schade vanaf 1 miljoen euro 'miljoenenbranden' worden aanvullende gegevens verkregen via de 'Brandbrief' van het Verbond van Verzekeraars. In het vierde kwartaal had het Verbond van Verzekeraars grote moeite met het verzamelen van de schadebedragen voor de 'Brandbrief'. In deze publicatie zijn de cijfers voor wat betreft de hoge schadebedragen (1 miljoen euro en hoger) opgenomen tot en met het derde kwartaal van 2010. Voor branden met een lager schadebedrag zijn de gegevens wel voor alle kwartalen beschikbaar.

Ook ontvangt het CBS van de brandweer per brand gegevens over de eventuele geredde personen, gewonden en dodelijke slachtoffers. Er is sprake van een dode door brand indien het slachtoffer binnen zes weken na de brand, als gevolg hiervan, is overleden. Het aantal doden bij brand in 2010 is mede bepaald aan de hand van gegevens over niet-natuurlijke doden, verkregen van het Openbaar Ministerie.

2.2 Kerninformatie

In 2010 zijn bijna 41 duizend branden geregistreerd, 6 duizend minder dan in 2009. Hierbij kwamen 65 personen om het leven, waaronder één brandweerman.

Er zijn 15 duizend binnenbranden uitgebroken, even veel als in 2009. Veruit de belangrijkste bij het CBS bekende oorzaak van binnenbranden is een defect aan apparatuur of het verkeerde gebruik ervan (bijna 50 procent). Bij 21 procent van de gevallen is brandstichting de oorzaak. Branden in woongebouwen vormen 57 procent van alle binnenbranden met een bij het CBS bekend bouwtype.

Het aantal buitenbranden is sterk afgenomen: van 29 duizend in 2009 naar 23 duizend in 2010. Net als in de voorgaande jaren, bestond in 2010 een groot deel uit afval- of papier-

2.2.1 Branden naar aard, per provincie

	Alle branden	Schoorsteen- brand	Buitenbrand	Binnenbrand		
				totaal	kleine brand	grote brand
<i>x 1 000</i>						
1995	46,1	2,2	30,3	13,6	12,3	1,3
2000	46,0	1,7	30,4	13,9	12,4	1,5
2005	43,2	1,5	28,5	13,1	11,2	1,9
2008	45,4	1,9	29,1	14,4	11,8	2,6
2009	47,1	1,9	29,7	15,4	12,9	2,5
2010*	40,8	2,1	23,4	15,3	12,6	2,7
Groningen	1,2	0,1	0,6	0,4	0,3	0,1
Friesland	1,7	0,2	1,2	0,3	0,2	0,1
Drenthe	1,1	0,1	0,7	0,4	0,3	0,1
Overijssel	2,5	0,2	1,3	1,0	0,8	0,2
Flevoland	1,1	0,0	0,7	0,4	0,3	0,0
Gelderland	4,5	0,3	2,5	1,7	1,3	0,3
Utrecht	2,9	0,2	1,8	1,0	0,7	0,2
Noord-Holland	5,6	0,2	3,3	2,1	1,8	0,3
Zuid-Holland	11,0	0,2	5,5	5,3	4,7	0,5
Zeeland	1,0	0,1	0,6	0,3	0,2	0,1
Noord-Brabant	5,8	0,5	3,6	1,7	1,2	0,4
Limburg	2,7	0,1	1,8	0,8	0,6	0,2

Bron: CBS.

branden. Negen van de tien buitenbranden met een bij het CBS bekende oorzaak was het gevolg van brandstichting of vandalisme.

De opkomsttijd van de brandweer is ook in 2010 weer iets verbeterd ten opzichte van het jaar ervoor. Bij 33,9 procent van de branden was de brandweer binnen acht minuten ter plaatse, tegen 32,5 procent in 2009 en 31,7 procent in 2008.

De in 2010 door branden veroorzaakte totale directe schade bedroeg 535 miljoen euro. Dit is exclusief de grote brandschades van één miljoen euro en meer die in het vierde kwartaal uitbraken.

In 2010 vielen 65 doden bij brand, waarvan één brandweerman die tijdens zijn werk om het leven kwam. In 2009 vielen 57 dodelijke slachtoffers. Verder was sprake van ongeveer duizend gewonden en werden ongeveer 600 personen bij een brand gered, waarvan 400 door de brandweer.

2.3 Aard van de brand

In 2009 zijn bijna 41 duizend branden uitgebroken, waarvan 57 procent een buitenbrand betrof, 31 procent een kleine binnenbrand, 7 procent een grote binnenbrand en 5 procent een schoorsteenbrand.

Het aantal branden in 2010 is sterk gedaald (-13 %) in vergelijking met voorgaand jaar. Vier van de tien branden vond plaats in Zuid- of Noord-Holland.

Het totaal aantal branden in 2010 komt overeen met 246 per 100 duizend inwoners. Zuid-Holland telde met 313 per 100 duizend inwoners relatief veel branden en de provincies Groningen en Noord-Holland met respectievelijk 201 en 208 branden juist weinig (zie 2.3.1). Het aantal schoorsteenbranden liep uiteen van 5 per 100 duizend inwoners in Zuid-Holland tot 32 in Friesland.

In 2010 bedroeg het aantal binnenbranden 92 per 100 duizend inwoners: ongeveer evenveel als in het jaar ervoor. Net als in 2009 kwamen relatief veel binnenbranden voor in Zuid-Holland en weinig in Friesland, respectievelijk 151 en 47 per 100 duizend inwoners.

Het relatieve aantal buitenbranden is in 2010 met bijna 22 procent gedaald ten opzichte van 2009. Mogelijke oorzaak is de nattere zomer. Er vinden altijd veel meer buiten- dan

binnenbranden plaats. Friesland en Flevoland waren de provincies met relatief veel buitenbranden: respectievelijk 179 en 173 per 100 duizend inwoners. Overijssel en Gelderland hadden relatief weinig buitenbranden (111 en 127 per 100 duizend inwoners).

2.3.1 Branden per 100 duizend inwoners naar aard, per provincie

	Alle branden	Schoorsteen- brand	Buitenbrand	Binnenbrand		
				totaal	kleine brand	grote brand
1995	299	14	196	88	80	9
2000	290	10	192	88	78	10
2005	265	9	175	81	69	12
2008	276	11	177	88	72	16
2009	286	12	180	94	78	15
2010*	246	12	141	92	76	16
Groningen	201	13	112	75	52	24
Friesland	257	32	179	47	30	16
Drenthe	225	16	134	75	52	23
Overijssel	220	18	111	91	74	17
Flevoland	273	9	173	91	79	12
Gelderland	225	14	127	84	66	18
Utrecht	235	13	143	78	59	19
Noord-Holland	208	7	123	78	68	10
Zuid-Holland	313	5	157	151	134	16
Zeeland	257	18	158	81	60	21
Noord-Brabant	237	19	148	70	51	19
Limburg	240	9	158	72	57	15

Bron: CBS.

2.4 Uitruktijden, rijtijden en opkomsttijden

De tijd tussen het moment waarop een brand wordt gemeld en het moment dat de brandweer ter plekke aankomt, kan worden gesplitst in uitruktijd en rijtijd. Onder de *uitruktijd* wordt de tijd verstaan tussen het moment van melden van het incident bij de meldkamer en het moment dat het eerste voertuig de brandweerkazerne verlaat. De *rijtijd* is de tijd die nodig is om van de kazerne naar de plaats van de brand te komen. De *opkomsttijd* is de som van beide tijden. De uitruktijd, rijtijd en opkomsttijd zijn berekend

aan de hand van door de brandweer opgegeven tijdstippen van melding, uitruk en aankomst (afgerond op hele minuten).

De uitruktijd is in 2010 verder verbeterd. In 2010 was bij 43 procent van de branden de uitruktijd korter dan vier minuten. In 2009 was dit bij 40 procent van de branden het geval en in 2008 bij 37 procent. Ook de gemiddelde uitruktijd is wederom gedaald van 5,0 minuten in 2009 naar 4,8 minuten in 2010. Vooral de verwerkingstijd op de alarmcentrale is in 2010 een stuk korter. Deze bedroeg in 2010 gemiddeld 1,6 minuten, tegen 1,9 minuten een jaar eerder. De tijd tussen alarmering van de kazerne en de uitruk van het eerste voertuig was in 2010 net als in het jaar ervoor gemiddeld 3,1 minuten.

Tussen de provincies zijn zeer grote verschillen zichtbaar in de uitruktijd. In Zuid-Holland is de brandweer bij 56 procent van de branden binnen vier minuten uitgerukt, in Noord-Holland bij 52 procent, terwijl dat in Zeeland maar bij 16 procent van de branden het geval is. Waarschijnlijk heeft dit te maken met het feit dat Noord- en Zuid-Holland relatief veel beroepsbrandweerlieden kent die al op de kazerne aanwezig zijn op het moment van de alarmering.

2.4.1 Branden naar uitruktijd, per provincie

	Totaal	w.v. met een uitruktijd van			
		<2 minuten	2–3 minuten	4–6 minuten	>6 minuten
	x 1 000	%			
1995	46,1	23,1	40,9	29,2	6,8
2000	46,0	17,0	40,6	32,7	9,7
2005	43,2	5,6	25,3	40,3	28,8
2008	45,4	5,8	30,8	36,8	26,6
2009	47,1	7,5	32,5	36,4	23,7
2010*	40,8	8,6	34,2	35,1	22,1
Groningen	1,2	3,5	19,5	34,4	42,7
Friesland	1,7	3,8	21,3	40,2	34,7
Drenthe	1,1	3,8	23,8	41,1	31,3
Overijssel	2,5	5,2	33,6	37,3	23,8
Flevoland	1,1	2,1	29,3	31,2	37,4
Gelderland	4,5	4,9	26,4	40,6	28,1
Utrecht	2,9	5,8	34,0	38,5	21,6
Noord-Holland	5,6	10,8	41,6	27,7	19,9
Zuid-Holland	11,0	13,2	42,6	30,2	13,9
Zeeland	1,0	2,3	14,5	41,4	41,8
Noord-Brabant	5,8	5,3	29,4	44,8	20,5
Limburg	2,7	16,4	36,5	28,3	18,8

Bron: CBS.

In tegenstelling tot de uitruktijden zijn in 2010 de rijtijden licht toegenomen (zie 2.4.2). In 2010 was bij 28 procent van de branden sprake van een rijtijd van meer dan zes minuten, in 2009 bij 27 procent. Net zoals voorgaand jaar was in 2010 bij 6 procent van de branden zelfs sprake van een rijtijd van meer dan tien minuten. Ook de gemiddelde rijtijd is weer iets toegenomen. Het duurde gemiddeld 5,1 minuten om vanuit de kazerne bij de brand aanwezig te zijn. De rijtijd is in tien jaar met bijna 1 minuut toegenomen. Ook de rijtijden liepen tussen de provincies sterk uiteen: in Drenthe was de rijtijd in 40 procent van de gevallen meer dan zes minuten. In Zeeland en Zuid-Holland was de rijtijd relatief kort. Daar was maar bij 26 procent van de branden de rijtijd meer dan zes minuten.

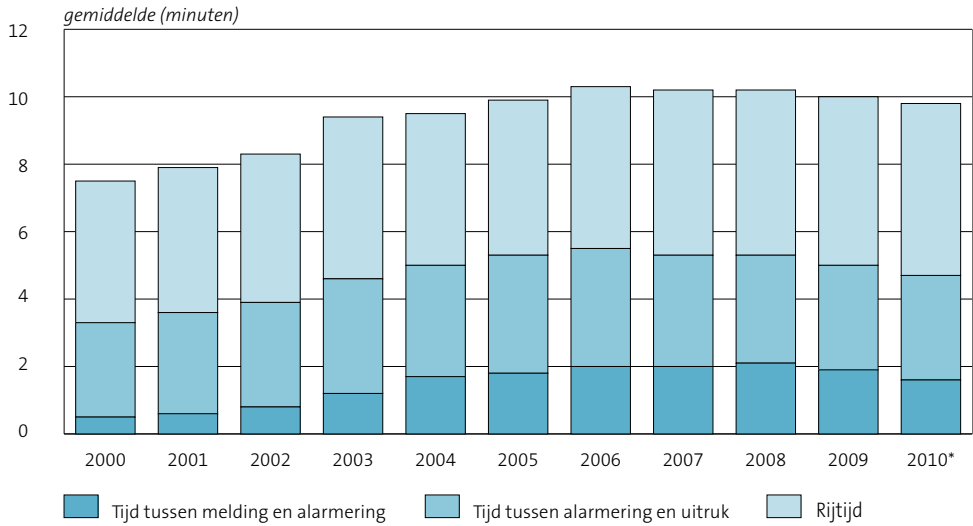
2.4.2 Branden naar rijtijd, per provincie

	Totaal	ww. met een rijtijd van				
		<4 minuten	4–6 minuten	7–8 minuten	9–10 minuten	>10 minuten
	x 1 000	%				
1995	46,1	50,7	40,2	9,4	4,3	4,2
2000	46,0	46,4	38,2	9,0	3,5	2,9
2005	43,2	42,5	36,4	11,1	4,8	5,2
2008	45,4	38,6	37,1	13,8	4,9	5,6
2009	47,1	36,9	35,9	16,2	5,0	6,0
2010*	40,8	35,6	35,9	17,2	5,1	6,2
Groningen	1,2	30,1	32,1	21,8	6,8	9,2
Friesland	1,7	38,0	33,1	18,1	5,3	5,5
Drenthe	1,1	27,1	32,6	24,6	7,5	8,2
Overijssel	2,5	37,9	35,7	15,3	4,8	6,3
Flevoland	1,1	29,0	37,7	17,2	6,9	9,2
Gelderland	4,5	37,5	32,9	17,6	5,2	6,7
Utrecht	2,9	34,7	36,4	18,3	4,4	6,1
Noord-Holland	5,6	37,3	34,9	17,8	4,4	5,7
Zuid-Holland	11,0	37,2	36,6	16,8	4,6	4,7
Zeeland	1,0	36,9	37,2	13,8	5,3	6,8
Noord-Brabant	5,8	33,9	37,1	16,1	5,0	7,8
Limburg	2,7	31,3	40,4	15,6	6,6	6,2

Bron: CBS.

De totale opkomsttijden zijn in 2010 weer licht verbeterd ten opzichte van het jaar ervoor. Bij 34 procent van de branden is een opkomsttijd van minder dan acht minuten gerealiseerd (zie 2.4.4). Deze tijd werd bij 43 procent van de binnenbranden gehaald. Bij buitenbranden was dat aandeel met 28 procent veel kleiner (zie A.2.4.1 in de statistische bijlage). De gemiddelde opkomsttijd bij alle branden in 2010 is 9,9 minuten, voorgaand jaar was

2.4.3 Gemiddelde opkomsttijd bij brand

Bron: CBS.

2.4.4 Branden naar opkomsttijd, per provincie

	Totaal	ww. met een opkomsttijd van				
		<5 minuten	5–7 minuten	8–9 minuten	10–15 minuten	≥ 16 minuten
	x 1 000	%				
1995	46,1	18,3	40,6	18,6	18,9	3,6
2000	46,0	14,8	38,9	21,5	21,8	3,0
2005	43,2	6,4	25,0	22,0	35,4	11,2
2008	45,4	6,1	25,6	21,5	34,6	12,2
2009	47,1	6,5	26,0	21,6	34,2	11,7
2010*	40,8	7,0	26,9	21,9	32,7	11,5
Groningen	1,2	2,8	13,8	17,6	44,0	21,8
Friesland	1,7	6,6	17,7	20,9	39,8	15,1
Drenthe	1,1	4,0	14,5	16,7	48,2	16,6
Overijssel	2,5	5,7	28,5	22,0	31,5	12,4
Flevoland	1,1	3,1	17,4	17,2	43,0	19,3
Gelderland	4,5	5,4	21,8	21,3	38,7	12,7
Utrecht	2,9	4,7	28,2	22,4	33,1	11,6
Noord-Holland	5,6	10,5	29,7	20,1	28,2	11,6
Zuid-Holland	11,0	9,2	33,8	23,3	25,5	8,2
Zeeland	1,0	2,5	16,2	21,0	42,5	17,7
Noord-Brabant	5,8	4,5	24,1	24,3	35,9	11,2
Limburg	2,7	8,5	29,0	22,2	31,1	9,2

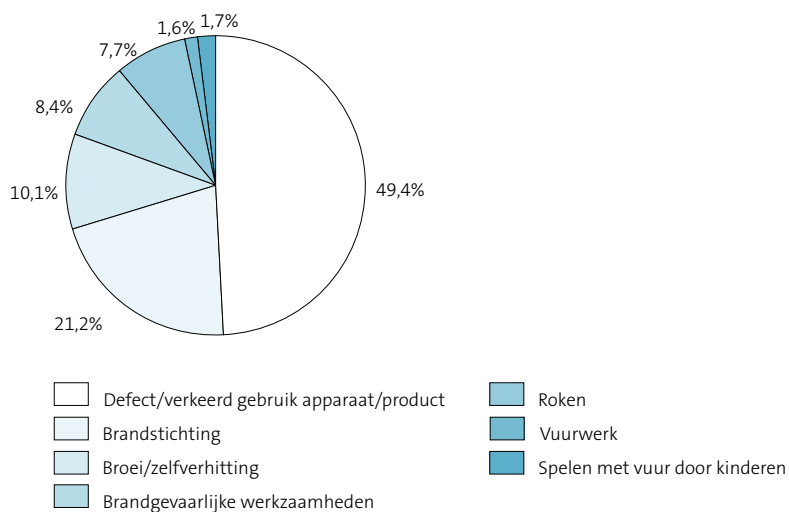
Bron: CBS.

dit nog 10,1 minuten. Per provincie zijn er duidelijke verschillen in de opkomsttijd. Nog steeds zijn de brandweerlieden in Noord- en Zuid-Holland verreweg het snelst ter plaatse. Bij meer dan 40 procent van de branden was daar de opkomsttijd korter dan acht minuten. In Zeeland, Groningen en Drenthe variëren deze percentages tussen de 17 en 19 procent.

2.5 Objecten en oorzaken van buiten- en binnenbranden

In 2010 hebben meer dan 15 duizend binnenbranden plaatsgevonden, evenveel als in 2009. Van alle binnenbranden in 2010 met een bij het CBS bekend gebouwtype vond 57 procent plaats in woongebouwen. Verder betrof 11 procent objecten in de sector 'industrie, landbouw of veeteelt' en vond 10 procent plaats in de sector 'gezondheidszorg'. Bijeenkomstgebouwen zoals winkels, restaurants, cafés, bioscopen en sportcomplexen hadden een aandeel van 9 procent (zie A.2.5.1 in de statistische bijlage). Bij 28 procent van de binnenbranden is het gebouwtype niet bekend of opgegeven.

2.5.1 Binnenbranden naar oorzaak (excl. anders/onbekend), 2010*

Bron: CBS.

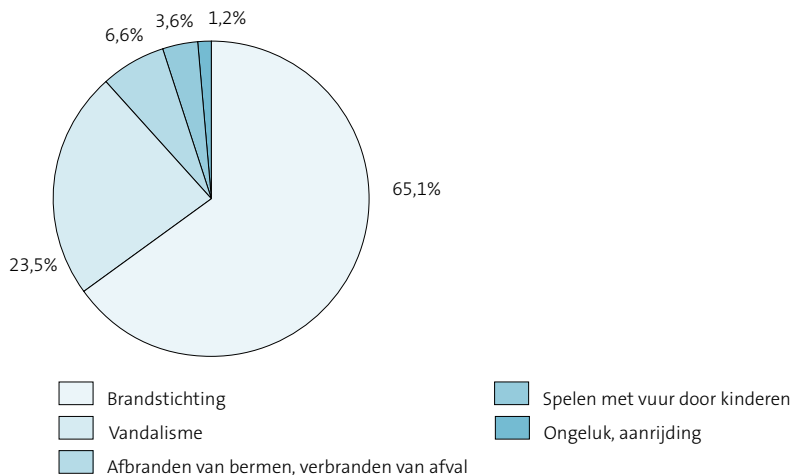
Van de binnenbranden waarvan in 2010 de oorzaak bij het CBS bekend was, werd bijna de helft veroorzaakt door defecte apparatuur of verkeerd gebruik ervan. In woongebouwen was dit zelfs bij 58 procent de oorzaak. 21 procent van de binnenbranden was bewust aangestoken en 10 procent had broei of zelfverhitting als oorzaak.

Het aantal buitenbranden in 2010 bedroeg 23 duizend, een forse daling in vergelijking met het voorgaande jaar. De papier- en vuilcontainerbranden vormden ruim 43 procent van de buitenbranden waarbij het object bij het CBS bekend was. Bijna een kwart vormden de berm-, bos-, heide- en natuurbranden. De ontwikkeling wordt mede bepaald door klimatologische omstandigheden. De zomermaanden van 2009 waren gemiddeld over het land vrij droog, terwijl in 2010 juist sprake was van nat zomerweer. Branden in personen- en sloopauto's vormden met 3,4 duizend gevallen ook een belangrijk aandeel in de buitenbranden (19 procent; zie A.2.5.2 in de statistische bijlage). Net als in 2009 was bij 23 procent van alle buitenbranden het object bij het CBS niet bekend of niet opgegeven.

Bij 89 procent van de buitenbranden waarbij in 2010 de oorzaak bij het CBS bekend is werd brandstichting of vandalisme als oorzaak vermeld.

Bij papier- en vuilcontainerbranden was dit zelfs in 94 procent van de gevallen de oorzaak. Negen van de tien branden in personenauto's zijn aangestoken. Ook bij 83 procent van de berm-, bos-, heide- en natuurbranden was brandstichting of vandalisme de oorzaak.

2.5.2 Buitenbranden naar oorzaak (excl. anders/onbekend), 2010*

Bron: CBS.

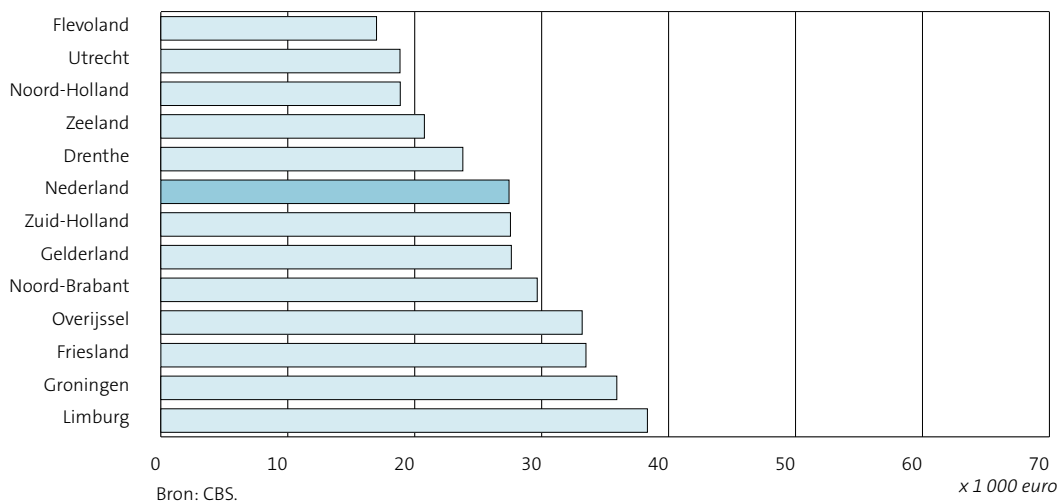
2.6 Directe financiële schade door brand

In het vierde kwartaal had het Verbond van Verzekeraars grote moeite met het verzamelen van de schadebedragen voor de 'Brandbrief'. In deze publicatie zijn de cijfers voor wat betreft de hoge schadebedragen (1 miljoen euro en hoger) opgenomen tot en met het derde kwartaal van 2010. Voor branden met een lager schadebedrag zijn de gegevens wel voor alle kwartalen beschikbaar.

In 2010 was bij 19,5 duizend branden (48 procent) sprake van directe financiële schade. De totale schade bedroeg daarbij 535 miljoen euro. Dit is exclusief de grote brandschades van één miljoen euro en meer die in het vierde kwartaal uitbraken. De gemiddelde schade lag in 2010 op 27 duizend euro per brand met schade. Een hoge gemiddelde schade per brand kwam voor in de provincie Limburg (ruim 38 duizend euro). De gemiddelde schade was met 17 duizend euro relatief laag in de provincie Flevoland (zie A.2.6.1 in de statistische bijlage).

Er zijn tot en met het derde kwartaal van 2010 63 branden uitgebroken waarbij de schade meer dan 1 miljoen euro bedroeg. De totale schade bij deze branden bedroeg 170 miljoen

2.6.1 Gemiddeld schadebedrag per brand met schade, 2010* ¹⁾

¹⁾ Exclusief miljoenenbranden 4e kwartaal.

euro. Tot en met het derde kwartaal van 2009 waren er 82 branden met een schade van 280 miljoen euro. De hoogste schadebedragen waren het resultaat van een grote brand in een recreatiebedrijf op een industrieterrein in Heerhugowaard (14,8 miljoen euro), brand in een groothandel voor vers en diepvriesproducten in Geleen (12,7 miljoen euro) en een brand in een wasserij voor bedrijven in Capelle a/d IJssel (10,1 miljoen euro).

De schade bij schoorsteenbranden bedroeg in 2010 gemiddeld 8 duizend euro en bij buitenbranden gemiddeld 7 duizend euro. Kleine binnenbranden veroorzaakten een schade van gemiddeld 19 duizend euro, terwijl bij grote binnenbranden de schade uitkwam op gemiddeld 177 duizend euro. Hierbij moet rekening worden gehouden met het ontbreken van de miljoenenbranden in het vierde kwartaal.

2.6.2 Branden naar aard en schade, 2010* 1)

	Branden		Schade	
	totaal	met schade	totaal	gemiddeld per brand met schade
	<i>x 1 000</i>		<i>mln euro</i>	<i>1 000 euro</i>
Schoorsteenbrand	2,1	1,2	10,5	8,4
Buitenbrand	23,4	10,7	75,6	7,1
Kleine binnenbrand	12,6	5,7	108,4	19,1
Grote binnenbrand	2,7	1,9	340,2	177,1
Totaal	40,8	19,5	534,6	27,4

Bron: CBS.

¹⁾ Exclusief miljoenenbranden 4e kwartaal.

Het grootste deel van de brandschade in 2010 ontstond bij binnenbranden: het ging om 449 miljoen euro van de 535 miljoen euro.

Daarbij kwam de helft van de financiële schade bij binnenbranden voor rekening van de sector 'industrie, landbouw of veeteelt', 17 procent kwam voort uit branden in woongebouwen en 15 procent in gebouwen waar mensen bijeenkomen zoals winkelcentra, restaurants, theaters. De gemiddelde schade was in 2010 bij de sector 'industrie, landbouw of veeteelt' met 289 duizend euro het hoogst van alle bouwtypen. Dit is bijna elk jaar het geval. Ook bij de bijeenkomstgebouwen was de gemiddelde schade relatief hoog: 151 duizend euro.

Bij buitenbranden bedroeg het totale schadebedrag 76 miljoen euro. Hiervan kwam 42 procent voor rekening van personen- en sloopauto's. Bij 17 procent van de buiten-

branden met schade ging het om andere voertuigen zoals vrachtwagens en autobussen. De hoogste gemiddelde schade bij buitenbranden vinden we in 2010 bij de recreatievaart: 100 duizend euro per brand met schade. Een grote brand in de jachthaven van Warmond is hiervan mede de oorzaak.

2.6.3 Binnen- en buitenbranden met schade naar object, 2010* 1)

	Branden	Schadebedrag		
		totaal	gemiddeld	
	<i>x 1 000</i>	<i>mln euro</i>	<i>%</i>	<i>1 000 euro</i>
Binnenbranden met schade				
w.o.				
woongebouwen	3,5	77,1	17,2	22,3
gevangenis, politiecel	0,0	0,0	0,0	1,0
logiesgebouw	0,1	0,4	0,1	3,5
kantoorgebouw	0,1	5,3	1,2	41,5
onderwijsgebouw	0,1	4,7	1,1	48,8
gezondheidszorg	0,3	0,9	0,2	3,3
industrie, landbouw, veeteelt	0,8	224,2	50,0	288,9
stationsgebouw	0,0	–	–	–
bijeenkomstgebouw (ontmoeting, verzamel)	0,5	69,3	15,5	151,3
leegstaand	0,1	4,0	0,9	47,6
Totaal binnenbranden	7,6	448,6	100,0	59,1
Buitenbranden met schade				
w.v.				
papier- vuilcontainer/afvalbak, los afval	2,5	2,6	3,5	1,0
personenauto (incl. sloopauto)	2,6	31,8	42,0	12,1
overige auto's (incl. autobussen)	0,5	12,7	16,8	26,6
schepen, beroepsvaart	0,0	0,1	0,1	5,6
schepen, recreatievaart	0,0	3,2	4,2	100,0
spoorwegmaterieel (rollend)	0,0	0,2	0,2	9,6
nijverheid/industrie (excl. chemische industrie)	0,1	2,5	3,4	47,9
Totaal buitenbranden	10,7	75,6	100,0	7,1

Bron: CBS.

¹⁾ Exclusief miljoenenbranden 4e kwartaal.

Net zoals elk jaar veroorzaakte in 2010 een groot deel (50 %) van de branden een geringe schade (minder dan 5 duizend euro). Deze branden vertegenwoordigden bij elkaar 3,5 procent van het totale schadebedrag. Daarentegen ontstond bij slechts 1 procent van alle branden met schade een schade van 500 duizend euro of meer. Bij elkaar veroorzaakten deze branden voor 247 miljoen euro aan schade, 46 procent van de totale brandschade in 2010. Hierbij zijn de branden met een schade van één miljoen euro en hoger in het vierde kwartaal niet inbegrepen. (zie A.2.6.2 in de statistische bijlage).

2.7 Slachtoffers en reddingen bij brand

Bij slachtoffers wordt onderscheid gemaakt tussen gewonden en doden. Gewonden zijn personen die ten gevolge van de brand naar een ziekenhuis zijn getransporteerd. Hieronder zijn ook brandweerlieden begrepen die hun werkzaamheden niet hebben kunnen vervolgen. Dodelijke slachtoffers zijn degenen die als gevolg van de brand binnen zes weken zijn overleden.

In 2010 zijn meer dan duizend personen slachtoffer geworden van brand. Dit zijn er ongeveer evenveel als in 2009. Er zijn 65 dodelijke slachtoffers gevallen, waarvan één brandweerman die tijdens het uitvoeren van zijn werkzaamheden om het leven is gekomen. Er vielen 8 doden meer te betreuren dan in 2009, maar over een langere periode bekeken ligt het aantal doden niet op een hoog niveau.

Het aantal gewonden bij brand ligt met rond de duizend op hetzelfde niveau als in 2009. Verder zijn in 2010 ongeveer 600 personen bij een brand gered, waarvan 400 door de brandweer. Ook het aantal reddingen was in 2009 even hoog.

2.7.1 Slachtoffers en reddingen bij brand

	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
Doden	82	62	67	97	57	65
wv.						
brandweerpersoneel	3	–	–	3	–	1
anderen	79	62	67	94	57	64
	<i>x 1 000</i>					
Gewonden	1,0	1,2	1,0	0,9	1,0	1,0
wv.						
brandweerpersoneel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
anderen	1,0	1,2	1,0	0,9	1,0	0,9
Reddingen	1,1	1,0	0,6	0,9	0,6	0,6
wv. door						
brandweerpersoneel	0,7	0,6	0,4	0,6	0,4	0,4
anderen	0,5	0,4	0,2	0,3	0,2	0,2

Bron: CBS.

2.8 Branden in woningen

Onder woningen worden de volgende typen gebouwen begrepen: etagewoning, portiekflat, portiekwoning, duplexwoning, vrijstaande woning, eengezinswoning, galerijflat, hoogbouwflat en (grote) villa. Verzorgingstehuizen, woonboten, vakantiehuisjes e.d. worden niet als woning beschouwd. Doordat steeds vaker deze subobjecten niet in de vragenlijst worden ingevuld worden minder woningbranden bij het CBS bekend.

2.8.1 Opkomsttijd bij branden in woningen

Bij bijna de helft van de bij het CBS bekende woningbranden lukte het de brandweer om binnen acht minuten ter plaatse te zijn. Dit is een verbetering in vergelijking met een aantal jaren geleden. In 2005 gold dit namelijk nog maar voor 45 procent van de woningbranden.

2.8.1 Branden in woningen indien bekend, per provincie

	Alle branden in woningen						w.o. met opkomsttijd < 8 minuten					
	1995	2000	2005	2008	2009 ²⁾	2010*	1995	2000	2005	2008	2009 ²⁾	2010*
	x 1 000						%					
Groningen	0,3	0,2	0,1	0,2	.	0,1	54,0	59,0	21,5	19,4	.	23,9
Friesland ¹⁾	0,2	0,2	0,1	.	.	0,1	47,0	45,9	28,0	.	.	17,6
Drenthe	0,2	0,1	0,2	0,2	.	0,1	47,0	43,0	26,9	27,7	.	25,5
Overijssel	0,4	0,4	0,3	0,3	.	0,3	66,0	50,7	46,1	32,5	.	42,2
Flevoland	0,1	0,1	0,1	0,1	.	0,2	55,0	54,5	31,5	20,8	.	31,0
Gelderland	0,7	0,7	0,5	0,5	.	0,5	62,0	56,3	33,9	36,4	.	40,7
Utrecht	0,5	0,5	0,3	0,3	.	0,3	75,0	64,5	34,9	40,3	.	47,7
Noord-Holland ¹⁾	1,5	1,3	0,7	.	.	0,9	85,0	76,3	55,2	.	.	60,5
Zuid-Holland	1,7	1,9	1,5	1,5	.	1,6	79,0	77,0	60,2	65,5	.	56,1
Zeeland	0,1	0,1	0,1	0,2	.	0,1	57,0	48,2	11,5	24,1	.	25,3
Noord-Brabant	0,9	0,9	0,7	0,7	.	0,6	61,0	54,8	34,7	42,1	.	40,6
Limburg	0,4	0,4	0,3	0,3	.	0,3	57,0	45,4	36,4	43,0	.	48,0
Nederland	7,1	6,8	5,1	5,2	.	5,0	71,0	64,5	44,8	46,1	.	48,3

Bron: CBS.

¹⁾ Cijfers over 2008 niet beschikbaar wegens onvoldoende respons.

²⁾ Cijfers over 2009 niet beschikbaar wegens onvoldoende betrouwbaarheid.

In 2010 zijn de opkomsttijden relatief lang bij vrijstaande woningen en relatief kort bij etage- en portiekwoningen en flats (zie 2.8.1). In Noord- en Zuid-Holland was de opkomsttijd bij woningbranden betrekkelijk gunstig. Het aandeel woningbranden met een opkomsttijd van minder dan acht minuten lag daar met respectievelijk 60 en 56 procent ruim boven het landelijk gemiddelde. In Friesland was de brandweer echter bij slechts 18 procent van de woningbranden binnen acht minuten ter plaatse.

Dit komt doordat in Noord- en Zuid-Holland het personeel hier relatief vaak op de kazerne aanwezig is. Ook is hier sprake van een hoge woningdichtheid en zijn er gemiddeld meer brandweerkazernes per vierkante kilometer dan in dun bevolkte gebieden.

2.8.2 Woningbranden naar oorzaak

In 2010 zijn 5 duizend woningbranden door de brandweer geregistreerd. 62 procent van de branden in etage- en eengezinswoningen in een rij met een bekende oorzaak was een gevolg van een defect of verkeerd gebruik van een apparaat, zoals een wasdroger, frituurpan, televisie of fornuis. In hoogbouwflats was daarnaast brandstichting een veel voorkomende oorzaak. Drie op de tien branden in die flats werd aangestoken (Zie 2.8.2).

2.8.2 Schade bij branden in woningen, naar soort woning

	1995	2000	2005	2008	2009 ¹⁾	2010* ²⁾
<i>mln euro</i>						
Etagewoning	10,6	11,5	14,9	17,8	.	7,5
Portiekflat zonder doorgekoppeld balkon	4,3	4,9	3,7	4,8	.	2,5
Portiekflat met doorgekoppeld balkon	1,1	2,0	1,0	1,6	.	0,8
Portiekwoning	1,2	1,8	1,7	5,0	.	1,0
Duplexwoning	1,8	4,1	1,2	2,4	.	2,5
Vrijstaande woning	16,5	18,1	42,8	33,3	.	20,4
Eengezinswoning in rij	24,0	28,6	35,8	35,5	.	17,4
Galerijflat	3,2	4,4	5,2	4,3	.	2,6
Hoogbouwflat (inpendige gang)	1,1	2,3	0,9	1,0	.	0,7
Grote villa	2,6	2,8	10,6	6,6	.	2,1
Totaal	66,5	80,5	117,7	112,3	.	57,6

Bron: CBS.

¹⁾ Cijfers over 2009 niet beschikbaar wegens onvoldoende betrouwbaarheid.

²⁾ Exclusief miljoenenbranden in 4e kwartaal.

2.8.3 Woningbranden naar schade

In 2010 bedroeg de schade bij branden in woningen bijna 58 miljoen euro. Het totale schadebedrag is het hoogst bij vrijstaande woningen (ruim 20 miljoen euro). Ook bij een-gezinswoningen in een rij was de totale schade als gevolg van brand met ruim 17 miljoen euro relatief hoog. Hierbij moet worden aangetekend dat het CBS niet alle woningbranden als zodanig binnen krijgt en dat de branden boven de één miljoen euro in het vierde kwartaal ontbreken.

In 2010 werden 2,9 duizend woningbranden met schade geregistreerd. Het gemiddelde schadebedrag per woningbrand met schade bedroeg in 2010 bijna 20 duizend euro. Het hoogst was dit bedrag bij grote villa's (55 duizend euro) en vrijstaande woningen (37 duizend euro).

2.8.3 Branden met schade in woningen

	Woningvoorraad	Branden		Schadebedrag	
		totaal	per 1 000 woningen	totaal	per woningbrand met schade
	<i>x 1 000</i>		<i>abs.</i>	<i>mln euro</i>	<i>1 000 euro</i>
1995	6 192	6,0	1,0	66,5	11,1
2000	6 590	5,2	0,8	80,5	15,3
2005	6 859	4,1	0,6	117,7	28,9
2008	7 029	4,0	0,6	112,3	28,4
2009 ¹⁾	7 105
2010* ²⁾	7 172	2,9	0,4	57,6	19,6

Bron: CBS.

¹⁾ Cijfers over 2009 niet beschikbaar wegens onvoldoende betrouwbaarheid.

²⁾ Exclusief miljoenenbranden in 4e kwartaal.

2.8.4 Slachtoffers bij branden in woningen

In 2010 zijn 35 dodelijke slachtoffers bij branden in woningen gevallen. Jaar op jaar kan dit aantal flink verschillen. Meer dan de helft van de dodelijke slachtoffers bij brand vielen in 2010 bij woningbranden.

Daarnaast raakten 561 personen gewond bij branden in woningen, waarvan 191 in etage-woningen. In portiekflats vielen 102 gewonden en 129 bij branden in eengezinswoningen in rij.

2.8.4 Doden en gewonden bij branden in woningen (excl. brandweerpersoneel)

	1995	2000	2005	2008	2009 ¹⁾	2010*
Doden						
Etagewoning	7	5	4	10	.	7
Portiekflat zonder doorgekoppeld balkon	2	3	2	3	.	2
Portiekflat met doorgekoppeld balkon	2	1	–	–	.	1
Portiekwoning	1	3	6	–	.	
Duplexwoning	2	–	–	1	.	1
Vrijstaande woning	8	3	3	8	.	4
Eengezinswoning in rij	16	21	3	17	.	14
Galerijflat	1	1	3	5	.	5
Hoogbouwflat (in pandige gang)	1	1	2	2	.	1
Grote villa	2	–	2	–	.	
Totaal doden	42	38	25	46	.	35
Gewonden						
Etagewoning	127	204	159	78	.	191
Portiekflat zonder doorgekoppeld balkon	87	84	75	52	.	91
Portiekflat met doorgekoppeld balkon	26	25	13	12	.	11
Portiekwoning	31	19	31	28	.	16
Duplexwoning	13	19	8	10	.	5
Vrijstaande woning	43	33	18	38	.	43
Eengezinswoning in rij	178	315	262	183	.	129
Galerijflat	49	61	43	29	.	55
Hoogbouwflat (in pandige gang)	23	33	22	12	.	16
Grote villa	6	6	1	–	.	4
Totaal gewonden	583	799	632	442	.	561

Bron: CBS.

¹⁾ Cijfers over 2009 niet beschikbaar wegens onvoldoende betrouwbaarheid.

Hulpverlening

3

Hulpverlening

3.1 Inleiding

3.2 Kerninformatie

3.3 Aard van de hulpverlening

3.4 Slachtoffers, reddenen en eerste hulp

3.1 Inleiding

Naast het bestrijden van branden, verleent de brandweer hulp bij onder andere ongelukken en rampen. Het gaat hierbij om werkzaamheden zoals reddingen, bevrijdingen en bestrijding van wateroverlast. Dit hoofdstuk gaat dieper in op de hulpverlening door de brandweer. In paragraaf 3.2 wordt de kerninformatie over hulpverleningen door de brandweer gegeven en in paragraaf 3.3 wordt de aard van de hulpverleningen belicht. In paragraaf 3.4 ten slotte, wordt nader ingegaan op eerste hulp aan en redding van slachtoffers.

Per hulpverlening kan de brandweer meerdere werkzaamheden verrichten. Hierdoor kan een optelling in de staten over de afzonderlijke werkzaamheden of activiteiten hoger uitkomen dan het vermelde totaal van het daarbij behorend aantal hulpverleningen (3.3.2 t/m 3.4.1 en A.3.3.1 in de statistische bijlage). De hulpverleningen die in dit hoofdstuk zijn vermeld, zijn exclusief loos alarm.

Het aantal doden bij hulpverleningen door de brandweer in 2010 is mede bepaald aan de hand van gegevens verkregen van het Openbaar Ministerie. Niet alle gemeenten leveren (continu) gegevens aan. Indien nodig, schat het CBS de ontbrekende gegevens bij (zie ook hoofdstuk 1).

3.2 Kerninformatie

Naast de vele brandmeldingen heeft de brandweer in 2010 bijna 44 duizend terechte verzoeken om hulpverlening ontvangen. Dat zijn er bijna 2 duizend meer dan in 2009. Vergeleken met de afgelopen tien jaar wijkt 2010 weinig af van het gemiddelde. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat de brandweerkorpsen de door hen verrichte werkzaamheden steeds minder specifiek vermelden: voor verslagjaar 2010 had ruim de helft betrekking op de antwoordcategorieën 'Andere werkzaamheden' of 'Onbekend/niet ingevuld'. Door een betere respons lag dit percentage in 2010 echter wel lager dan in 2009. De vermelding van het object wordt echter steeds minder specifiek, waardoor het aandeel 'anders/onbekend' hier wel steeds groter wordt.

Het relatieve aantal hulpverleningen kwam voor heel Nederland uit op gemiddeld 264 per 100 duizend inwoners (zie ook A.3.2.1 in de statistische bijlage). In Friesland lag dit aantal

3.2.1 Hulpverleningen per provincie

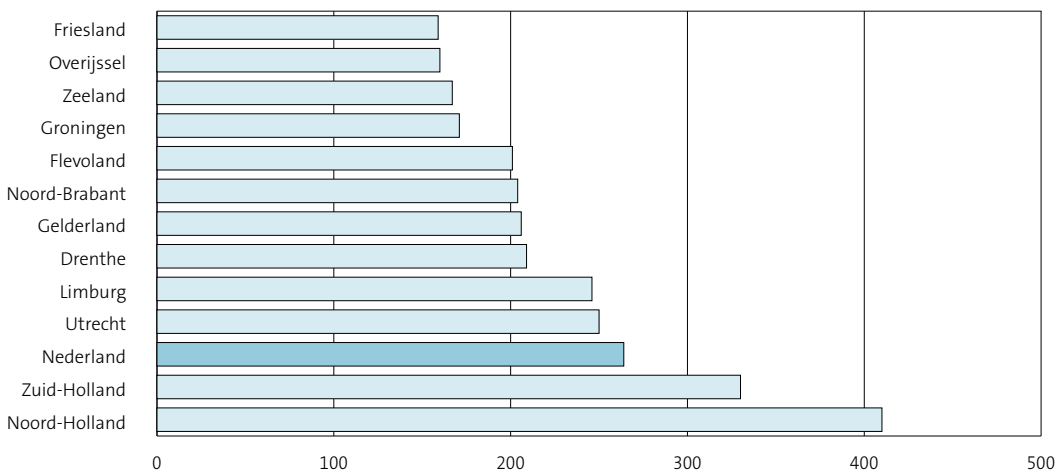
	1995	2000	2005	2007	2008	2009	2010*
<i>x 1 000</i>							
Groningen	1,0	1,0	0,9	0,9	1,1	0,9	1,0
Friesland ¹⁾	0,7	1,0	1,0	1,1	.	0,9	1,0
Drenthe	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,0	1,0
Overijssel	1,9	2,0	2,0	2,8	2,5	2,3	1,8
Flevoland ²⁾	0,4	0,7	0,6	1,2	0,9	.	0,8
Gelderland	3,5	4,3	4,1	4,4	4,5	3,9	4,1
Utrecht	1,9	2,8	2,2	4,0	3,0	2,8	3,1
Noord-Holland ^{1) 2)}	6,8	7,1	8,0	10,7	.	.	10,9
Zuid-Holland	8,9	10,9	9,6	12,9	11,3	12,1	11,6
Zeeland	0,4	0,6	0,7	0,9	0,7	0,7	0,6
Noord-Brabant	4,2	5,0	4,5	6,3	5,6	5,0	5,0
Limburg	3,1	3,0	2,3	3,2	2,5	2,5	2,8
Nederland	33,7	39,4	36,9	49,4	43,9	41,7	43,7

Bron: CBS.

¹⁾ Cijfers over 2008 niet beschikbaar wegens onvoldoende respons.

²⁾ Cijfers over 2009 niet beschikbaar wegens onvoldoende respons.

3.2.2 Hulpverleningen per 100 duizend inwoners, 2010*

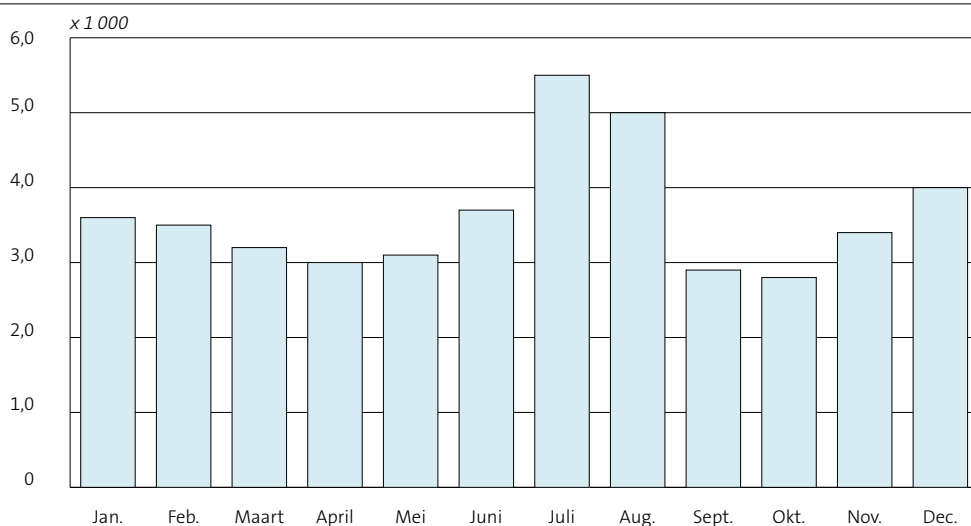

Bron: CBS.

met 159 per 100 duizend inwoners verreweg het laagst, terwijl in Noord-Holland maar liefst 410 hulpverleningen voorkwamen per 100 duizend inwoners.

In 2010 hebben de Nederlandse brandweerkorpsen de meeste hulpverleningen verricht in de maand juli: het ging toen om 5,5 duizend hulpverleningen. Ook de maand augustus scoorde hoog met bijna 5 duizend hulpverleningen. In beide maanden trokken zware buiencomplexen over een groot deel van het land en veroorzaakten daarbij grote overlast en schade (zie ook A.3.2.2 in de statistische bijlage).

3.2.3 Hulpverleningen naar maand, 2010*

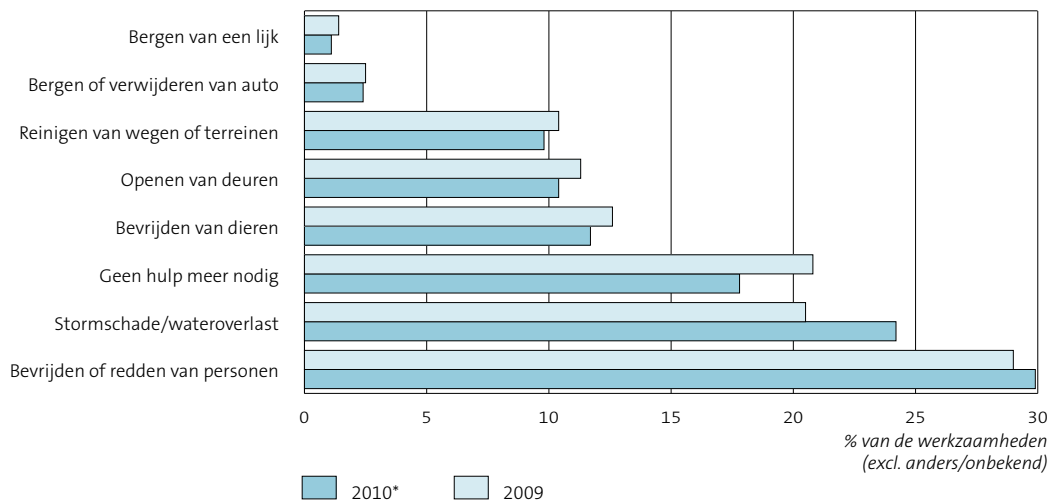
Bron: CBS.

3.3 Aard van de hulpverlening

De bijna 44 duizend terecht verzoeken om hulpverleningen die in 2010 bij de brandweer zijn binnengekomen, zijn onder te verdelen in verschillende soorten werkzaamheden. Zoals eerder opgemerkt, is het aandeel van de categorie 'anders/onbekend' de afgelopen jaren toegenomen. In 2010 maakte deze categorie ruim de helft uit van alle opgegeven werkzaamheden. In het vervolg van dit hoofdstuk wordt de categorie werkzaamheden 'anders/onbekend' buiten beschouwing gelaten. De genoemde percentages worden berekend ten opzichte van het totale aantal hulpverleningen exclusief de categorie 'anders/onbekend'.

De meest voorkomende soort hulpverlening in 2010 was met 30 procent van de bekende gevallen het bevrijden of redden van personen. Daarnaast had 24 procent betrekking op het bestrijden van wateroverlast of stormschade. Een andere veel voorkomende werkzaamheid (bijna 12 procent) was het bevrijden van dieren (zie ook A.3.3.1 in de statistische bijlage).

3.3.1 Hulpverleningen naar werkzaamheden

Bron: CBS.

Hulpverleningen kunnen plaatsvinden in en aan gebouwen, maar ook in de open ruimte. Van alle hulpverleningen in 2010 had 53 procent betrekking op gebouwen. Het ging daarbij om ruim 23 duizend hulpverleningen, een stijging met 6 procent ten opzichte van vorig jaar. Hiervan vond 53 procent plaats in of aan woongebouwen. In bijna 30 procent van de gevallen was het soort gebouw onbekend of niet ingevuld. Voorgaand jaar was dit nog bij 25 procent het geval.

Bij de hulpverleningen in of aan woongebouwen bestonden de werkzaamheden van de brandweer voor een belangrijk deel uit het bevrijden of redden van personen (38 procent), het openen van deuren (25 procent) en het bestrijden van wateroverlast en stormschade (25 procent).

In 2010 had 35 procent van de hulpverleningen in de open ruimte betrekking op wegen, straten, bermen of terreinen. De verrichte werkzaamheden hierbij bestonden in 31 procent van de gevallen uit het reinigen daarvan en 43 procent uit het bestrijden van stormschade of wateroverlast. Het bestrijden van stormschade in de open ruimte kwam in 2010 veel voor (36 procent), vanwege de zware onweersbuien in juli en augustus.

3.3.2 Hulpverleningen (gebouwen) naar object en werkzaamheden, 2010* ¹⁾

	Totaal	Geen hulp (meer) nodig	Bevrijden of redden van personen	Openen van deuren	Bestrijden van wateroverlast/ stormschade	Bevrijden van dieren
	<i>x 1 000</i>	<i>% van de werkzaamheden (excl. anders/onbekend)</i>				
Woongebouwen	12,4	15,0	38,4	25,0	25,4	3,3
Gebouwen chemische industrie	0,0	70,6	23,5	5,9	17,6	0,0
Gebouwen overige industrie	0,4	27,9	25,0	14,0	23,8	10,5
Werkplaatsen	0,0	13,3	40,0	6,7	40,0	0,0
Winkels	0,5	14,3	26,9	13,0	43,9	4,5
Onderwijs gebouwen	0,2	20,5	29,9	5,1	42,7	4,3
Zieken-, bejaarden-, verzorgingshuis	0,6	17,4	50,9	23,5	12,8	0,7
Horecabedrijven	0,3	21,2	23,1	11,5	42,3	8,3
Andere	2,0	17,2	35,4	13,2	21,8	10,6
Onbekend/niet ingevuld	6,7	16,9	29,8	4,0	24,2	23,1
Totaal	23,3	16,1	36,7	20,5	25,5	6,1

Bron: CBS.

¹⁾ Het is mogelijk dat in of op een object meerdere werkzaamheden zijn verricht.

3.3.3 Hulpverleningen (geen gebouwen) naar object en werkzaamheden, 2010* ¹⁾

	Totaal	Geen hulp (meer) nodig	Bevrijden of redden van per- sonen	Bergen of ver- wijderen van auto's e.d.	Reinigen van wegen of terreinen	Openen van deuren	Bestrij- den van water- overlast/ storm- schade	Bevrijden van dieren	Bergen van een lijk
	<i>x 1 000</i>	<i>% van de werkzaamheden (excl. anders/onbekend)</i>							
Woonschip	0,1	27,8	16,7	0,0	5,6	–	52,8	2,8	–
Wegen, straten, berm en terreinen	6,6	17,3	3,7	1,0	30,7	0,4	43,4	7,3	0,3
Personenauto	3,3	24,7	63,8	12,6	11,2	2,4	1,2	0,4	2,0
Andere motorvoertuigen	0,5	24,5	49,4	16,7	26,9	4,1	2,0	3,3	4,1
Spoorwegmateriaal	0,1	29,4	5,9	1,5	27,9	–	–	1,5	58,8
Scheepvaart	0,2	23,3	54,7	2,3	2,3	–	16,3	0,0	4,7
Opslagterreinen	0,0	31,3	18,8	–	12,5	–	12,5	25,0	–
Water	1,4	26,4	15,1	5,5	0,3	–	3,6	48,6	4,9
Andere	5,9	14,7	28,1	0,4	2,2	7,0	16,7	31,7	1,2
Onbekend/niet ingevuld	2,3	14,7	23,3	0,3	4,4	3,6	31,1	28,1	1,1
Totaal	20,4	19,1	24,7	3,8	16,0	2,6	23,3	16,0	1,7

Bron: CBS.

¹⁾ Het is mogelijk dat in of op een object meerdere werkzaamheden zijn verricht.

Verder vond 16 procent van de hulpverleningen in de open ruimte plaats bij personenauto's. De werkzaamheden hier omvatten voornamelijk het bevrijden of redden van personen (64 procent), het bergen of verwijderen van auto's (13 procent) en het reinigen van wegen of terreinen (11 procent).

Bij een kwart van de verzoeken om hulpverlening bij personenauto's was geen hulp (meer) nodig bij aankomst van de brandweer, wellicht doordat passanten of politie al hulp hadden verleend.

3.4 Slachtoffers, reddingen en eerste hulp

Het aantal doden dat in 2010 betrokken was bij hulpverleningsactiviteiten, bedroeg 495. Dit zijn er 54 meer dan voorgaand jaar.

Van de dodelijke slachtoffers is 17 procent overleden als gevolg van beknelling en 15 procent door verdrinking of verstikking. Bij 68 procent van de dodelijke slachtoffers was sprake van een andere oorzaak of is de oorzaak onbekend.

Het aantal gewonde burgers is met 140 gestegen tot bijna 4,3 duizend. Sinds 2004 zijn er niet meer zoveel gewonden geteld. De brandweer voert tegenwoordig ook vaak reanimaties en afhijsingen uit. Een afhijsing gebeurt meestal als hulpverleners zich met een brancard geen toegang kunnen verschaffen tot de woning, bijvoorbeeld door een te smal trappenhuis. Bij 56 procent van de gewonden was sprake van bevrijden of redden van personen en bij 37 procent waren de werkzaamheden onbekend of niet ingevuld.

Van de gewonden had 16 procent kneuzingen en/of breuken als belangrijkste letsel, bij 4 procent van de gewonden waren snijwonden het belangrijkste letsel en bij 3 procent was sprake van bedwelming. Bij 77 procent van de gewonden was er een ander letsel of was het letsel onbekend.

Bijna 9,5 duizend personen zijn in 2010 bij een hulpverleningsactiviteit gered, ruim 2,4 duizend meer dan voorgaand jaar. Van deze reddingen is 93 procent uitgevoerd door brandweerpersoneel. In de overige gevallen kwamen andere aanwezigen in actie, zoals politieagenten, ambulancepersoneel of omstanders.

In 2010 is in 4 duizend gevallen eerste hulp verleend, bijna 900 keer meer dan in het jaar daarvoor. In bijna 70 procent van de gevallen werd de eerste hulp verleend door een arts of ambulancepersoneel en ruim 25 procent van de gevallen door de brandweer.

3.4.1 Slachtoffers en reddingen bij hulpverleningen, naar werkzaamheden, 2010* 1) 2)

	Totaal	Geen hulp (meer) nodig	Bevrijden of redden van personen	Bergen of verwijderen van auto e.d.	Reinigen van wegen of terreinen	Openen van deuren	Bestrijden van wateroverlast/stormschade	Bevrijden van dieren	Bergen van een lijk	Overig incl. onbekend/niet ingevuld
Doden	495	39	143	30	52	19	–	–	216	150
ww. door										
beknelling	86	7	60	17	10	4	–	–	39	22
verdrinking/verstikken	73	5	25	4	–	–	–	–	31	15
anders/onbekend	336	27	58	9	42	15	–	–	146	113
Gewonden	4 256	324	2 367	190	245	148	12	11	42	1 569
ww. door										
kneuzingen/breuken	666	53	475	53	85	21	5	2	13	173
snijwonden	168	16	102	17	26	9	1	5	1	58
bedwelming	138	7	62	4	2	9	–	–	–	73
ander/onbekend letsel	3 284	248	1 728	116	132	109	6	4	28	1 265
Reddingen	9 477	377	6 900	178	238	781	10	15	50	2 106
ww. door										
brandweerpersoneel	8 821	236	6 659	139	182	762	10	13	44	1 859
anderen	656	141	241	39	56	19	–	2	6	247
Eerste hulp	3 999	310	1 974	165	207	125	10	13	47	1 710
ww. door										
brandweerpersoneel	1 015	41	449	34	34	22	–	5	12	545
arts/ambulancepersoneel	2 778	238	1 453	119	161	97	7	8	31	1 078
anderen	206	31	72	12	12	6	3	–	4	87

Bron: CBS.

¹⁾ Exclusief brandweelieden in functie.

²⁾ Het is mogelijk dat per slachtoffer meerdere werkzaamheden zijn verricht.

In 2010 zijn 375 dodelijke slachtoffers aangetroffen in de open ruimte en 120 bij hulpverleningen in of aan gebouwen. De meeste doden in de open ruimte vielen in een personenauto (ruim 100). Bijna 90 dodelijke slachtoffers vielen in of bij woongebouwen. Dit is bijna drie keer zoveel als in 2009.

Bijna 1,7 duizend van de bijna 4,3 duizend gewonden bij hulpverleningen kwamen voor in situaties in en bij personenauto's, een daling van ruim 120. De woongebouwen telden bijna 1,2 duizend gewonden, een stijging van bijna 290. Vaak betreft het hier afhijsingen uit gebouwen van personen die vanuit hun woning naar het ziekenhuis gebracht moeten worden of vice versa.

In 2010 zijn 5,2 duizend reddingen uitgevoerd bij een hulpverleningsactiviteit van de brandweer in/uit een gebouw. Bij bijna 3,4 duizend reddingen ging het om woongebou-

wen. Hier zijn ook weer afhijsingen een deel van. Van de bijna 4,3 duizend reddingen in de open ruimte had 42 procent betrekking op personenauto's.

Er is bijna 1,8 duizend keer eerste hulp verleend in of bij gebouwen waarvan bijna 480 keer door de brandweer zelf. Ruim 2,2 duizend gevallen waarin eerste hulp verleend is, vonden plaats in de open ruimte waarvan bijna 540 door de brandweer zelf. De brandweer houdt zich tegenwoordig ook vaak bezig met reanimatie als zij als eerste bij een noodgeval kunnen zijn. In de open ruimte werd 61 procent van de slachtoffers aangetroffen in/bij personenauto's en 9 procent op straat. Bij de eerste-hulpverleningen die in gebouwen plaatsvonden, ging het in 67 procent van de gevallen om woongebouwen.

3.4.2 Slachtoffers en reddingen bij hulpverleningen, naar object, 2010* 1)

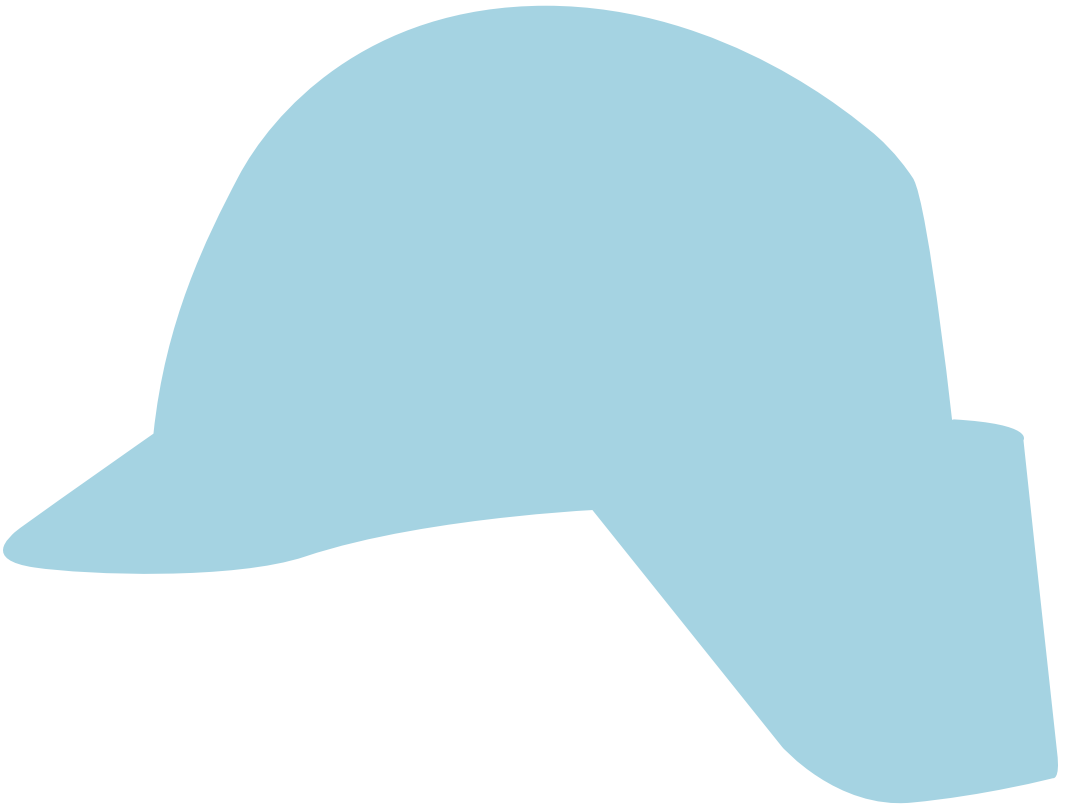
	Gebouwen			Geen gebouwen			
	Totaal	w.o.		Totaal	w.o.		
		woongebouwen	gebouwen chemische industrie		wegen, straten, terreinen e.d.	personenauto's	water
Doden	120	86	–	375	40	102	62
w.v. door							
beknelling	7	–	–	79	14	43	2
verdrinking/verstikken	10	3	–	63	4	11	42
anders/onbekend	103	83	–	233	22	48	18
Gewonden	1 516	1 152	1	2 740	222	1 659	116
w.v. door							
kneuzingen/breuken	126	81	–	540	43	344	3
snijwonden	36	17	–	132	12	92	4
bedwelming	93	67	–	45	3	6	6
andere wonden/onbekend	1 261	987	1	2 023	164	1 217	103
Reddingen	5 200	3 362	8	4 277	245	1 802	217
w.v. door							
brandweerpersoneel	4 981	3 225	8	3 840	194	1 569	135
anderen	219	137	–	437	51	233	82
Eerste hulp	1 768	1 183	9	2 231	196	1 361	114
w.v. door							
brandweerpersoneel	477	182	5	538	50	300	28
arts/ambulancepersoneel	1 231	966	4	1 547	126	986	76
anderen	60	35	–	146	20	75	10

Bron: CBS.

1) Exclusief brandweerlieden die bij de hulpverlening waren betrokken.

Personeel
van de
gemeentelijke
en regionale
brandweer

4

Personeel van de gemeentelijke en regionale brandweer

4.1 Inleiding

4.2 Kerninformatie

4.3 Personeel, werkzaam in een repressieve brandweerrang

4.4 Overig personeel van de brandweer

4.1 Inleiding

Het CBS vraagt bij elk gemeentelijk en regionaal brandweerkorps naar de omvang van het eigen (brandweer)personeel op 1 januari van het jaar. Daarbij geldt een onderscheid tussen beroeps- en vrijwillig personeel, onderverdeeld naar geslacht en rang, en het overige personeel verdeeld naar opleidingsniveau. Verder wordt gevraagd naar het aantal vacatures bij het repressieve personeel en het aantal uitrukposten (kazernes).

De Raad van Regionaal Commandanten heeft besloten dat een nieuwe rangindeling, zoals opgenomen in het Besluit personeel Veiligheidsregio's¹⁾, voor 1 oktober 2011 bij alle brandweerkorpsen ingevoerd moet zijn. Dit kalenderjaar kunnen brandweerkorpsen hun organisatie nog volgens de oude of de nieuwe rangen inrichten. Vanaf 1 januari 2011 kan de vragenlijst van het CBS volgens beide rangindelingen worden ingevuld. Bij de vertaling van het oude rangniveau naar het nieuwe rangniveau kunnen de berichtgevers bij het invullen van de vragenlijst gebruik maken van de Leidraad conversie rangen van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR).

Daarnaast zijn vanaf 1 januari 2011, in overleg met de NVBR en Vakvereniging Brandweervrijwilligers, de definities van het beroeps-, vrijwillig en overig personeel aangepast. Bij het beroeps- en vrijwillig personeel wordt vanaf 1 januari 2011 specifiek gevraagd naar repressieve brandweertaken, ook als die repressieve brandweertaken géén hoofdtaak vormen van de betrokken medewerker. Bij het overige personeel wordt vanaf 1 januari 2011 gevraagd naar personeel (inclusief vrijwilligers) dat géén repressieve brandweertaken heeft, maar belast is met beheersmatige taken of met andere taken bij de brandweer, zoals administratief werk, communicatie, loonadministratie, onderhoudswerk en baliewerkzaamheden.

De kerngegevens over het personeel van de brandweer staan in de tweede paragraaf van dit hoofdstuk. De volgende paragraaf (4.3) gaat over het personeel, werkzaam in een repressieve brandweerrang. Tot slot gaat paragraaf 4.4 in op het overige personeel van de brandweer.

Cijfers over 2011 zijn voorlopige cijfers en worden bij publicatie van een nieuw jaar definitief gemaakt.

De afgelopen jaren ontstaan er steeds meer gezamenlijke brandweerkorpsen waarin meerdere gemeenten samenwerken. Daarnaast werken korpsen samen in regionale

¹⁾ Zie Staatsblad 2010, nr. 253.

brandweerkorpsen om onderlinge afstemming te bevorderen. Deze regionale korpsen nemen ook taken op zich die op gemeentelijk niveau moeilijk waren uit te voeren. Sinds duidelijk werd dat de Wet op de Veiligheidsregio's in werking zou treden brengen steeds meer gemeenten hun brandweertaken onder bij deze veiligheidsregio's²⁾. Dit is een gemeenschappelijk orgaan van gemeenten in een regio, die onder andere de rampenbestrijding en crisisbeheersing regelt. De Wet Veiligheidsregio's heeft als doel een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening en de rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie te realiseren. De Wet is per 1 oktober 2010 in werking getreden. Uiteindelijk zullen alle brandweertaken door de veiligheidsregio's worden overgenomen.

Om die reden wordt in deze publicatie het personeel van de gemeentelijke en regionale korpsen hoofdzakelijk per (veiligheids)regio weergegeven. In een aantal regio's zijn de brandweer en Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) geïntegreerd in één organisatie, waardoor het steeds lastiger wordt specifieke brandweertaken van andere taken te blijven onderscheiden. De gepubliceerde uitkomsten van deze regio's betreffen alleen personen die werkzaamheden voor de brandweer verrichten.

Het CBS verzamelt geen informatie over personeel van bedrijfsbrandweerkorpsen en brandweertaken binnen bedrijfshulpverleningsorganisaties. Een uitzondering vormt het personeel van de Gezamenlijke Brandweer, een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Rotterdam, Rozenburg en bedrijven in de Rotterdamse haven. Dit personeel is opgeteld bij de brandweer in de regio Rotterdam-Rijnmond.

4.2 Kerninformatie

In totaal waren er bij de verschillende gemeenten en (veiligheids)regio's op 1 januari 2011 ruim 31 duizend mensen in dienst: 26,9 duizend brandweerlieden werkzaam in een repressieve brandweerrang en 4,2 duizend overige personeelsleden. Van de repressieve brandweerlieden was bijna 80 procent vrijwilliger en 94 procent man.

Onderverdeeld naar rangniveau behoorde bijna 75 procent van de repressieve brandweerlieden tot het lagere personeel, iets meer dan 21 procent tot het middelbaar en ruim 4 pro-

²⁾ De werknemers van verschillende gemeentelijke en regionale brandweerkorpsen zijn inmiddels in dienst getreden bij de brandweer van de veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond, Limburg-Zuid, Gooi- en Vechtstreek, Kennemerland, Amsterdam-Amstelland, Haaglanden, Flevoland, Hollands-Midden (m.u.v. Katwijk), Utrecht, Brabant-Noord en Midden- en West-Brabant.

cent tot het hoger personeel. In totaal telde Nederland 988 kazernes. Het aantal vacatures per 1 januari 2011 voor repressief brandweerpersoneel bedroeg 451. 38 procent van de berichtgevers heeft de vragenlijst volgens de nieuwe rangindeling ingevuld.

4.3 Personeel, werkzaam in een repressieve brandweerrang

Bij de brandweer waren begin 2011 26,9 duizend brandweerlieden werkzaam. Dit aantal is al jaren vrijwel constant (zie Tabel A.4.3.1 in de statistische bijlage). Het brandweerperso-

4.3.1 Brandweerlieden, naar dienstverband en geslacht, op 1 januari

	Totaal	Beroepskrachten			Vrijwilligers		
		totaal	ww.		totaal	ww.	
			mannen	vrouwen		mannen	vrouwen
		<i>x 1 000</i>					
1995	26,8	4,3	4,2	0,1	22,5	22,2	0,3
2000	26,9	4,8	4,6	0,1	22,1	21,5	0,6
2005 ¹⁾	27,3	5,3	5,0	0,3	22,0	20,9	1,1
2006 ¹⁾	27,4	5,4	5,1	0,3	22,0	20,8	1,2
2007 ²⁾	27,1	5,4	5,1	0,3	21,6	20,5	1,2
2008 ²⁾	27,0	5,5	5,2	0,3	21,5	20,2	1,3
2009 ²⁾	27,2	5,5	5,2	0,3	21,6	20,3	1,3
2010 ²⁾	27,1	5,5	5,2	0,3	21,6	20,3	1,3
2011* ³⁾	26,9	5,5	5,2	0,3	21,4	20,1	1,3
		<i>%</i>					
2011* ³⁾	100,0	20,3	19,2	1,1	79,7	74,8	4,9
		100,0	94,7	5,3	100,0	93,9	6,1

Bron: CBS.

¹⁾ Personeel in operationele dienst.

²⁾ Brandweerpersoneel werkzaam in hun rang.

³⁾ Brandweerpersoneel werkzaam in een repressieve functie.

neel werkzaam in een repressieve brandweerrang kan worden onderverdeeld in 5,5 duizend beroepskrachten (waarvan bijna 300 vrouwen) en 21,4 duizend vrijwilligers (waarvan iets meer dan 1,3 duizend vrouwen). Het totale aantal vrouwen per 1 januari 2011 (bijna 1,6 duizend) vormde 6 procent van het repressieve brandweerpersoneel.

Het personeel werkzaam in een repressieve brandweerrang bestond begin 2011 voor bijna 80 procent uit vrijwilligers. Daarbij waren de regionale verschillen groot: van 26 procent vrijwilligers in de regio Amsterdam-Amstelland tot 93 procent in de regio Brabant-Noord.

4.3.2 Brandweerlieden, werkzaam in een repressieve brandweerrang, per regio, naar dienstverband en rangniveau, op 1 januari 2011*

	Totaal	Dienstverband		Rangniveau		
		beroeps	vrijwillig	hoger	middelbaar	lager
<i>absoluut</i>						
Totaal	26 867	5 460	21 407	1 176	5 661	20 030
01 Groningen	887	156	731	36	198	653
02 Fryslân	1 341	137	1 204	60	270	1 011
03 Drenthe	881	124	757	37	242	602
04 IJsselland	927	136	791	37	173	717
05 Twente	942	201	741	63	191	688
06 Noord- en Oost-Gelderland	1 531	135	1 396	81	306	1 144
07 Gelderland-Midden	1 020	167	853	58	212	750
08 Gelderland-Zuid	942	152	790	51	207	684
09 Utrecht	2 095	390	1 705	128	475	1 492
10 Noord-Holland-Noord	1 410	139	1 271	58	369	983
11 Zaanstreek-Waterland	786	128	658	39	195	552
12 Kennemerland	711	229	482	19	183	509
13 Amsterdam-Amstelland	848	626	222	30	118	700
14 Gooi en Vechtstreek	456	82	374	22	104	330
15 Haaglanden	942	604	338	36	174	732
16 Hollands Midden	1 249	208	1 041	45	278	926
17 Rotterdam-Rijnmond	1 574	623	951	14	134	1 426
18 Zuid-Holland-Zuid	973	159	814	55	186	732
19 Zeeland	1 380	117	1 263	45	352	983
20 Midden- en West-Brabant	1 711	300	1 411	90	373	1 248
21 Brabant-Noord	1 078	75	1 003	33	255	790
22 Brabant-Zuidoost	1 047	146	901	36	214	797
23 Limburg-Noord	956	135	821	46	231	679
24 Limburg-Zuid	700	183	517	21	131	548
25 Flevoland	480	108	372	36	90	354

Bron: CBS.

- De repressieve brandweerlieden worden als volgt verdeeld over de volgende rangniveaus:
- lager personeel: brandweerlieden met de rang van Aspirant-Brandwacht, Brandwacht t/m Hoofdbrandwacht. Vanaf 2011 is het ook mogelijk om volgens de nieuwe rangindeling te rapporteren. Onder lager rangniveau valt volgens de nieuwe rangindeling Aspirant-Brandwacht, Brandwacht en Hoofdbrandwacht.
 - middelbaar personeel: brandweerlieden met de rang van Aspirant-Onderofficier, Onderbrandmeester en Brandmeester. Volgens de nieuwe rangindeling vallen onder middelbaar rangniveau Aspirant-Onderofficier en Brandmeester.

4.3.3 Brandweerlieden, werkzaam in een repressieve brandweerrang, per regio, naar dienstverband en rangniveau per 100 duizend inwoners, op 1 januari 2011*

	Inwoners	Brandweerlieden	Dienstverband		Rangniveau		
			beroeps	vrijwillig	hoger	middelbaar	lager
	<i>x 1 000</i>	<i>per 100 duizend inwoners</i>					
Totaal	16 655	161	33	129	7	34	120
01 Groningen	579	153	27	126	6	34	113
02 Fryslân	647	207	21	186	9	42	156
03 Drenthe	491	179	25	154	8	49	123
04 IJsselland	509	182	27	155	7	34	141
05 Twente	625	151	32	118	10	31	110
06 Noord- en Oost-Gelderland	811	189	17	172	10	38	141
07 Gelderland-Midden	660	154	25	129	9	32	114
08 Gelderland-Zuid	534	176	28	148	10	39	128
09 Utrecht	1 229	171	32	139	10	39	121
10 Noord-Holland-Noord	644	219	22	197	9	57	153
11 Zaanstreek-Waterland	322	244	40	204	12	61	171
12 Kennemerland	523	136	44	92	4	35	97
13 Amsterdam-Amstelland	958	88	65	23	3	12	73
14 Gooi en Vechtstreek	244	187	34	153	9	43	135
15 Haaglanden	1 026	92	59	33	4	17	71
16 Hollands Midden	764	164	27	136	6	36	121
17 Rotterdam-Rijnmond	1 257	125	50	76	1	11	113
18 Zuid-Holland-Zuid	481	202	33	169	11	39	152
19 Zeeland	382	362	31	331	12	92	258
20 Midden- en West-Brabant	1 076	159	28	131	8	35	116
21 Brabant-Noord	640	169	12	157	5	40	124
22 Brabant-Zuidoost	739	142	20	122	5	29	108
23 Limburg-Noord	515	186	26	159	9	45	132
24 Limburg-Zuid	607	115	30	85	3	22	90
25 Flevoland	392	122	28	95	9	23	90

Bron: CBS.

- hoger personeel: brandweerlieden met de rang van Aspirant-Officier, Adjunct-Hoofdbrandmeester en hogere rangen. Volgens de nieuwe rangindeling vallen onder hoger rangniveau Aspirant-Officier, Hoofdbrandmeester en hogere rangen.

Van alle brandweerlieden werkzaam in een repressieve brandweerrang behoorde begin 2011 ruim 4 procent tot het hoger personeel, iets meer dan 21 procent tot het middelbaar personeel en bijna 75 procent tot het lager personeel. Tussen regio's bestonden er nauwelijks verschillen. Evenals begin 2010 hadden de regio's Rotterdam-Rijnmond en Amsterdam-Amstelland verhoudingsgewijs iets meer lager dan middelbaar personeel.

Het gemiddelde aantal brandweerlieden, werkzaam in een repressieve brandweerrang, per 100 duizend inwoners, verschilt sterk per regio. Op 1 januari 2011 waren dit er landelijk gezien 161, maar de regionale verschillen zijn groot. In Zeeland (362 per 100 duizend inwoners) waren er begin 2011 (evenals begin 2010) relatief 4 keer zoveel brandweerlieden werkzaam als in de regio Haaglanden en Amsterdam-Amstelland (respectievelijk 92 en 88 per 100 duizend inwoners).

4.4 Overig personeel van de brandweer

Bij het overige personeel van de brandweer wordt vanaf 1 januari 2011 specifiek gevraagd naar personeel (inclusief vrijwilligers) dat géén repressieve brandweertaken heeft, maar belast is met beheersmatige taken of met andere taken bij de brandweer, zoals administratief werk, communicatie, loonadministratie, onderhoudswerk en baliewerkzaamheden. Afhankelijk van de inrichting van het brandweerkorps of (veiligheids)regio heeft dit personeel een beheersmatige brandweerrang of heeft geen rang. Om het overige personeel op detailniveau te onderscheiden wordt het ingedeeld naar opleidingsniveau. Op 1 januari 2011 waren in de overige functies bij de brandweer 4,2 duizend personen werkzaam. Dat komt neer op ruim 13 procent van het totale personeel werkzaam voor de brandweer in Nederland.

De regio Gooi- en Vechtstreek heeft per 100 duizend inwoners het meeste overig personeel (42 per 100 duizend inwoners), gevolgd door Brabant-Zuidoost en Utrecht (respectievelijk 37 en 35 per 100 duizend inwoners).

4.4.1 Overig personeel van de brandweer, per regio, op 1 januari 2011*

	Inwoners	Overig personeel van de brandweer	
	<i>x 1 000</i>	<i>absoluut</i>	<i>per 100 duizend inwoners</i>
Totaal	16 655	4 200	25
01 Groningen	579	85	15
02 Fryslân	647	42	6
03 Drenthe	491	76	15
04 IJsselland	509	95	19
05 Twente	625	112	18
06 Noord- en Oost-Gelderland	811	227	28
07 Gelderland-Midden	660	152	23
08 Gelderland-Zuid	534	110	21
09 Utrecht	1 229	435	35
10 Noord-Holland-Noord	644	87	14
11 Zaanstreek-Waterland	322	107	33
12 Kennemerland	523	137	26
13 Amsterdam-Amstelland	958	298	31
14 Gooi en Vechtstreek	244	102	42
15 Haaglanden	1 026	304	30
16 Hollands Midden	764	200	26
17 Rotterdam-Rijnmond	1 257	304	24
18 Zuid-Holland-Zuid	481	86	18
19 Zeeland	382	115	30
20 Midden- en West-Brabant	1 076	360	33
21 Brabant-Noord	640	170	27
22 Brabant-Zuidoost	739	275	37
23 Limburg-Noord	515	81	16
24 Limburg-Zuid	607	169	28
25 Flevoland	392	71	18

Bron: CBS.

Kosten van de brandweer

5

Kosten van de brandweer

5.1 Inleiding

5.2 Kerninformatie

5.3 Gemeentegrootte

5.4 Provincies en stedelijkheid

5.1 Inleiding

De uitgaven en inkomsten van de gemeenten die betrekking hebben op de brandweer en rampenbestrijding, worden verantwoord op de post Brandweer en Rampenbestrijding van de gemeenterekening of gemeentebegroting (functie 120). Tot deze uitgaven behoren onder andere kosten met betrekking tot personeel, huisvesting, brandblus- en reddingsmiddelen (bijvoorbeeld onderhoud en exploitatie van materieel), brandmeldingen en alarmeringen (waaronder huur en exploitatie van verbindingsmaterieel) en het onderhoud van brandkranen en -putten. Bijdragen door gemeenten aan de veiligheidsregio's behoren eveneens tot deze uitgaven. De inkomsten bestaan voornamelijk uit opbrengsten uit dienstverlening.

Waar in de rest van dit hoofdstuk gesproken wordt over kosten van de brandweer, zijn de netto-uitgaven bedoeld, dus de uitgaven minus de inkomsten zoals verantwoord op functie 120 van de gemeenterekening of gemeentebegroting. De gegevens over de kosten tot en met het jaar 2009 zijn onttrokken aan de gemeenterekeningen, terwijl voor het verslagjaar 2010 gebruik is gemaakt van de gegevens uit de gemeentebegrotingen 2010. De gegevens voor het jaar 2010 hebben daardoor een voorlopig karakter.

Bij steeds meer gemeenten is sprake van regionalisering van de brandweer. Dit betekent dat er één brandweerkorps is voor meerdere gemeenten in een veiligheidsregio. Een aantal veiligheidsregio's kent intussen één brandweerkorps voor de gehele regio. Dit hangt samen met de komst van de Wet op de Veiligheidsregio's die op 1 oktober 2010 van kracht is geworden. Overigens heeft dit geen gevolgen voor de cijfers in paragraaf 5.3: deze hebben alleen betrekking op de uitgaven van de gemeenten aan de brandweer, ongeacht de organisatiestructuur.

5.2 Kerninformatie

De kosten van de gemeenten voor brandweer en rampenbestrijding kwamen in 2010 uit op meer dan 1,1 miljard euro. Dat is 3 procent meer dan een jaar eerder. In 2008 en 2009 namen deze kosten nog met 8 procent toe ten opzichte van voorgaand jaar (zie ook A.5.3.1 in de statistische bijlage).

De gemiddelde kosten per inwoner waren in 2010 68 euro. Dit is een ruime verdubbeling ten opzichte van tien jaar eerder (33 euro).

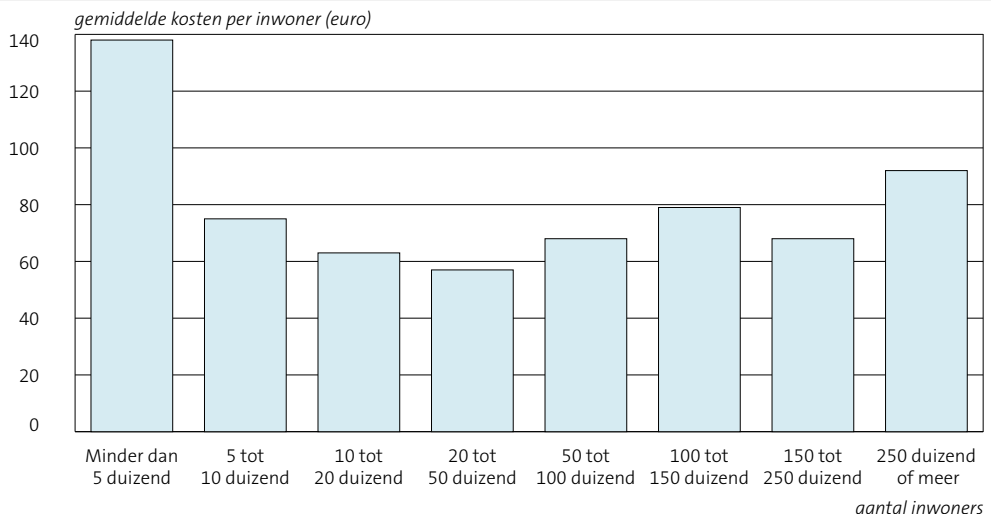
5.3 Gemeentegrootte

In 2010 bedroegen de begrote uitgaven van de gemeenten aan de brandweer 1 187 miljoen euro en de inkomsten 58 miljoen euro. De kosten van de brandweer (uitgaven minus de inkomsten) kwamen daardoor uit op ruim 1,1 miljard euro, 3 procent hoger dan een jaar eerder. Per inwoner waren de kosten van de brandweer gemiddeld 68 euro.

In 2010 waren de gemiddelde kosten van de brandweer per inwoner net als in 2009 het laagst in gemeenten met 20 duizend tot 50 duizend inwoners: 57 euro per inwoner. In de zes kleinste gemeenten van ons land (met minder dan 5 duizend inwoners) waren de kosten per inwoner met gemiddeld 138 euro per inwoner het hoogst. Maar ook in de vier grote steden lagen de kosten per inwoner (92 euro) ruim boven het landelijk gemiddelde. Het hoogst zijn de kosten in Amsterdam (99 euro), gevolgd door Rotterdam (96 euro) en de stad Utrecht (86 euro). Relatief het goedkoopst is de gemeente Den Haag met 80 euro per inwoner.

De relatief hoge kosten per inwoner in de kleinste gemeenten komen waarschijnlijk voort uit het feit dat brandweerkorpsen een minimale omvang moeten hebben qua personeel en materieel. Voor de vier grote steden geldt dat zij een centrumfunctie hebben, waar het personeel voor een groot deel uit beroepskrachten bestaat die gekazerneerd zijn. Ook

5.3.1 Kosten van gemeenten aan brandweer en rampenbestrijding naar inwonertal, 2010*

Bron: CBS.

komen relatief veel meldingen bij de brandweer binnen vanuit de grotere steden (zie ook A.5.3.1 in de statistische bijlage).

5.4 Provincies en stedelijkheid

De kosten voor brandweer en rampenbestrijding verschillen sterk per provincie. De kosten zijn relatief het hoogst in Noord-Holland. Hier bedroegen de totale uitgaven door de gemeenten 217 miljoen euro, wat neer komt op 81 euro per inwoner. Ook in Zeeland waren de kosten met 78 euro per inwoner hoog. Relatief het goedkoopst is de brandweer in Friesland (49 euro per inwoner).

Stedelijkheid is een maatstaf die gemeenten typeert op basis van het aantal adressen per vierkante kilometer. De gradaties lopen hierbij uiteen van 'niet stedelijk' tot 'zeer sterk stedelijk'. Kleine gemeenten zijn vaak niet of weinig stedelijk. Naarmate gemeenten groter worden, neemt in het algemeen de stedelijkheid toe. Toch zijn er gemeenten die

5.4.1 Kosten van gemeenten aan brandweer en rampenbestrijding, per provincie, 2010*

	x 1 000 euro	Euro per inwoner
1995	378	25
2000	522	33
2005	799	49
2008	1 017	62
2009	1 094	66
2010*	1 128	68
Groningen	37	63
Friesland	32	49
Drenthe	30	60
Overijssel	79	70
Flevoland	21	54
Gelderland	126	63
Utrecht	90	74
Noord-Holland	217	81
Zuid-Holland	261	74
Zeeland	30	78
Noord-Brabant	138	56
Limburg	68	61

Bron: CBS.

niet stedelijk zijn, terwijl ze relatief veel inwoners hebben. Hierdoor komt het dat voor heel Nederland bekeken de niet stedelijke gemeenten toch vrij lage brandweerkosten per inwoner hebben, in tegenstelling tot de kleinste gemeenten.

In niet, weinig en matig stedelijke gemeenten zijn de kosten van de brandweer gemiddeld het laagst, met respectievelijk 63, 60 en 61 euro per inwoner. De kosten per inwoner zijn met 88 euro het hoogst in zeer sterk stedelijke gemeenten. Dit wordt mede veroorzaakt door de korpsamenstelling. Korpsen in grotere gemeenten, die vaak stedelijker zijn, hebben namelijk meer beroepskrachten in dienst dan korpsen in kleinere gemeenten. Ook zijn er doorgaans meer kazernes per vierkante kilometer.

5.4.2 Gemiddelde kosten van gemeenten aan brandweer en rampenbestrijding, naar stedelijkheid, 2010*

	Alle gemeenten	w.v.				
		niet stedelijk	weinig stedelijk	matig stedelijk	sterk stedelijk	zeer sterk stedelijk
<i>euro per inwoner</i>						
Nederland	68	63	60	61	67	88
<i>Gemeenten naar aantal inwoners</i>						
100 000 of meer	81	–	71	82	72	89
50 000 tot 100 000	68	54	94	61	69	73
20 000 tot 50 000	57	61	56	56	53	104
10 000 tot 20 000	63	61	64	63	82	–
5 000 tot 10 000	75	78	72	–	–	–
Minder dan 5 000	138	145	65	–	–	–

Bron: CBS.

Bijlagen

- A** Statistische bijlage
- B** Veiligheidsregio's in oprichting op 1 januari 2011
- C** Enquêteformulier branden
- D** Enquêteformulier hulpverlening
- E** Enquêteformulier personeel

A Statistische bijlage

A.1.2.1 Meldingen naar type

	Brand	Hulpverlening	Totaal	wv.	
					loos alarm
	x 1 000				%
1995	81,1	37,8	118,9	39,2	32,9
2000	91,7	46,5	138,2	52,8	38,2
2005	101,4	42,3	143,7	63,6	44,2
2008	109,4	48,6	158,0	68,7	43,5
2009	109,6	46,9	156,5	67,7	43,3
2010*	102,2	48,6	150,8	66,3	44,0
Groningen	2,8	1,1	3,9	1,7	44,6
Friesland	3,2	1,1	4,3	1,6	37,4
Drenthe	3,0	1,1	4,1	1,9	47,7
Overijssel	6,5	2,0	8,4	4,1	49,1
Flevoland	2,9	0,8	3,7	1,8	50,0
Gelderland	10,5	4,4	14,9	6,3	42,1
Utrecht	7,9	3,5	11,4	5,5	47,9
Noord-Holland	15,3	12,3	27,5	11,0	40,1
Zuid-Holland	26,1	13,2	39,3	16,8	42,7
Zeeland	2,2	0,7	2,9	1,2	43,4
Noord-Brabant	14,6	5,4	20,0	9,3	46,2
Limburg	7,4	3,1	10,5	5,0	47,9

Bron: CBS.

A.1.3.1 Meldingen per duizend inwoners naar type, 2010*

	Inwoners per 1 januari 2010	Meldingen			
		brand	hulpverlening	totaal	w.o. loos alarm
	<i>x 1 000</i>	<i>per 1 000 inwoners</i>			
Nederland	16 575	6,2	2,9	9,1	4,0
Groningen	577	4,8	1,9	6,7	3,0
Friesland	646	5,0	1,7	6,7	2,5
Drenthe	491	6,1	2,2	8,3	4,0
Overijssel	1 130	5,7	1,7	7,5	3,7
Flevoland	388	7,5	2,0	9,5	4,7
Gelderland	2 000	5,3	2,2	7,4	3,1
Utrecht	1 221	6,4	2,9	9,3	4,5
Noord-Holland	2 669	5,7	4,6	10,3	4,1
Zuid-Holland	3 506	7,4	3,8	11,2	4,8
Zeeland	381	5,7	1,8	7,5	3,3
Noord-Brabant	2 444	6,0	2,2	8,2	3,8
Limburg	1 123	6,6	2,7	9,3	4,5

Bron: CBS.

A.2.4.1 Branden met een opkomsttijd korter dan acht minuten, naar aard van de brand

	Alle branden	Schoorsteen- brand	Buitenbrand	Binnenbrand		
				totaal	kleine brand	grote brand
	%					
1995	59	55	54	69	71	56
2000	54	47	51	61	62	51
2005	31	29	27	41	43	33
2008	32	33	27	42	44	30
2009	32	28	27	43	46	30
2010*	34	29	28	43	47	26

Bron: CBS.

A.2.5.1 Binnenbranden naar object en oorzaak

	Totaal	ww. met als oorzaak									
		brand- sticht- ing	spelen met vuur door kin- deren	roken	brand- gevaar- lijke werk- zaam- heden	defect/ verkeerd gebruik ap- paraat/ product	broei/ zelfver- hitting	vuur- werk	anders	onbe- kend	
		<i>x 1 000</i>									
1995	13,6	2,3	0,6	0,4	0,8	4,1	0,6	0,1	2,3	2,3	
2000	13,9	2,5	0,4	0,5	0,7	3,8	0,5	0,1	2,5	2,9	
2005	13,1	1,5	0,2	0,4	0,5	3,2	0,4	0,1	2,5	4,3	
2008	14,4	1,5	0,1	0,4	0,5	3,3	0,5	0,1	3,3	4,7	
2009	15,4	1,4	0,1	0,4	0,5	2,8	0,5	0,1	3,5	6,1	
2010*	15,3	1,1	0,1	0,4	0,4	2,6	0,5	0,1	4,2	5,9	
		<i>x 1 000 % van de binnenbranden (excl. anders/onbekend)</i>									
2010*	15,3	21,2	1,7	7,7	8,4	49,4	10,1	1,6	.	.	
w.o.											
woongebouwen	6,2	16,1	2,2	6,5	6,1	58,2	9,3	1,6	.	.	
gevangenis, politiecel	0,2	38,0	–	26,6	7,6	26,6	1,3	–	.	.	
logiesgebouw	0,3	7,6	1,7	16,0	7,6	55,5	10,9	0,8	.	.	
kantoorgebouw	0,3	17,9	0,7	7,6	9,0	46,9	14,5	3,4	.	.	
onderwijsgebouw	0,2	40,2	1,0	2,9	9,8	32,4	6,9	6,9	.	.	
gezondheidszorg	1,1	18,5	0,9	26,3	6,6	42,4	4,0	1,3	.	.	
industrie, landbouw, veeteelt	1,2	8,4	0,4	0,9	18,8	45,2	25,5	0,7	.	.	
stationsgebouw	0,1	16,7	–	9,5	23,8	45,2	2,4	2,4	.	.	
bijeenkomstgebouw (ontmoeting, verzamel)	1,0	20,3	0,5	4,1	8,9	56,1	8,9	1,1	.	.	
in aanbouw zijnde/algehele renovatie	0,0	31,6	5,3	10,5	52,6	–	–	–	.	.	
leegstaand	0,1	80,8	–	–	6,8	12,3	–	–	.	.	
bestemd voor de sloop	0,1	94,4	1,4	–	4,2	0,0	–	–	.	.	

Bron: CBS.

A.2.5.2 Buitenbranden naar object en oorzaak

	Totaal	wv. met als oorzaak							
		brand- stichting	vandal- isme	spelen met vuur door kinderen	afbran- den van bermen/ verbran- den van afval	ongeluk/ aanrijd- ing	andere	onbe- kend	
	<i>x 1 000</i>								
1995	30,3	7,9	7,3	1,3	0,9	0,3	4,3	8,2	
2000	30,4	9,1	7,9	0,8	0,7	0,2	3,6	8,1	
2005	28,5	8,3	5,4	0,7	0,6	0,2	3,2	10,1	
2008	29,1	8,3	4,4	0,5	0,6	0,2	3,4	11,6	
2009	29,7	8,5	4,0	0,5	0,7	0,2	3,6	12,3	
2010*	23,4	6,8	2,5	0,4	0,7	0,1	3,2	9,8	
	<i>x 1 000</i>		<i>% van de buitenbranden (excl. anders/onbekend)</i>						
2010*	23,4	65,1	23,5	3,6	6,6	1,2	.	.	
w.o.									
papier- vuilcontainer, afvalbak, los afval	7,9	64,1	30,3	2,7	2,8	–	.	.	
afval op afgesloten terreinen, particulier	1,6	43,2	16,5	4,4	35,6	0,4	.	.	
berm, bos, heide, natuurterreinen e.d.	4,4	64,2	18,5	7,9	9,0	0,4	.	.	
personenauto (incl. sloopauto)	3,4	82,0	7,4	0,1	–	10,4	.	.	
overige auto's (incl. autobussen)	0,7	84,7	7,2	0,9	–	7,2	.	.	
schepen, beroepsvaart	0,0	100,0	–	–	–	–	.	.	
schepen, recreatievaart	0,0	77,8	22,2	–	–	–	.	.	
spoorwegmaterieel (rollend)	0,0	100,0	–	–	–	–	.	.	
chemische industrie (openluchtinstallaties)	0,0	–	–	–	–	–	.	.	
overige nijverheid en industrie	0,1	75,0	20,0	5,0	–	–	.	.	

Bron: CBS.

A.2.6.1 Branden en schade

	Branden			Schade	
	totaal	zonder schade	met schade	totaal	gemiddeld per brand met schade
	<i>x 1 000</i>			<i>mln euro</i>	<i>1 000 euro</i>
1995	46,1	22,5	23,6	479	20,3
2000	46,0	23,6	22,4	723	32,2
2005	43,2	17,3	25,9	735	28,3
2008	45,4	18,1	27,2	1 007	37,0
2009	47,1	22,8	24,2	887	36,6
2010* ¹⁾	40,8	21,3	19,5	535	27,4
Groningen	1,2	0,3	0,8	29	35,9
Friesland	1,7	1,1	0,6	20	33,5
Drenthe	1,1	0,5	0,7	16	23,8
Overijssel	2,5	1,0	1,4	48	33,2
Flevoland	1,1	1,0	0,1	1	17,0
Gelderland	4,5	2,4	2,1	59	27,6
Utrecht	2,9	1,0	1,8	35	18,8
Noord-Holland	5,6	2,6	3,0	56	18,9
Zuid-Holland	11,0	8,2	2,8	76	27,5
Zeeland	1,0	0,4	0,6	12	20,8
Noord-Brabant	5,8	1,9	3,9	114	29,6
Limburg	2,7	0,9	1,8	69	38,3

Bron: CBS.

¹⁾ Exclusief miljoenenbranden 4e kwartaal.

A.2.6.2 Branden met schade per schadeklasse

	1995	2000	2005	2008	2009	2010* ¹⁾
	<i>x 1 000</i>					
Branden met schade						
tot 5 000 euro	15,9	13,7	14,2	14,5	12,8	9,8
5 000 tot 25 000 euro	5,7	6,7	8,0	9,2	8,7	7,4
25 000 tot 50 000 euro	1,0	0,8	1,7	1,8	1,2	1,2
50 000 tot 250 000 euro	0,8	1,0	1,7	1,2	1,2	0,9
250 000 tot 500 000 euro	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
500 000 euro en meer	0,1	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2
Totaal	23,6	22,4	25,9	27,2	24,2	19,5
	<i>mln euro</i>					
Schadebedrag						
tot 5 000 euro	26,4	23,2	23,0	27,8	25,4	18,9
5 000 tot 25 000 euro	63,4	75,4	92,8	107,4	97,7	88,7
25 000 tot 50 000 euro	35,2	29,4	58,6	63,6	41,3	41,1
50 000 tot 250 000 euro	90,2	100,6	158,5	120,3	112,6	90,9
250 000 tot 500 000 euro	37,9	46,7	82,3	80,4	59,8	47,6
500 000 euro en meer	226,2	447,6	320,0	607,4	550,3	247,4
Totaal	479,4	723,0	735,2	1 007,0	887,1	534,6

Bron: CBS.

¹⁾ Exclusief miljoenenbranden 4e kwartaal.

A.2.8.1 Aandeel woningbranden met een opkomsttijd korter dan acht minuten ¹⁾

	1995	2000	2005	2008	2009 ²⁾	2010*
	%					
Etagewoning	85	81	63	63	.	58
Portiekflat	76	75	55	66	.	69
Portiekwoning	89	79	70	65	.	62
Duplexwoning	67	54	38	39	.	44
Vrijstaande woning	49	40	19	22	.	30
Eengezinswoning in rij	67	58	40	43	.	43
Galerijflat	73	66	47	55	.	61
Hoogbouwflat (in pandige gang)	77	67	54	50	.	50
Grote villa	78	57	40	29	.	53
Totaal	71	65	45	46	.	49

Bron: CBS.

¹⁾ Percentage van het totaal aantal branden in de betreffende rubriek.

²⁾ Cijfers over 2009 niet beschikbaar wegens onvoldoende betrouwbaarheid.

A.2.8.2 Branden in woningen indien bekend naar soort woning en bij het CBS bekende oorzaak

	1995	2000	2005	2008	2009 ¹⁾	2010*
	<i>x 1 000</i>					
Totaal	7,1	6,8	5,1	5,2	.	5,0
w.o.						
etagewoning	1,4	1,4	0,9	0,8	.	1,3
eengezinswoning in rij	2,5	2,5	2,1	2,1	.	1,8
hoogbouwflat (in pandige gang)	0,3	0,2	0,1	0,1	.	0,1
	%					
Etagewoning						
Brandstichting	14	16	17	20	.	15
Spelen met vuur door kinderen	4	5	3	2	.	2
Roken	6	7	6	8	.	9
Brandgevaarlijke werkzaamheden	8	6	5	5	.	7
Defect/verkeerd gebruik apparaat/produkt	60	58	60	60	.	57
Broei/zelfverhitting	8	5	7	5	.	9
Vuurwerk	0	1	2	1	.	1
Eengezinswoning in rij						
Brandstichting	11	14	10	9	.	14
Spelen met vuur door kinderen	6	5	2	3	.	2
Roken	4	4	4	4	.	4
Brandgevaarlijke werkzaamheden	9	7	8	7	.	6
Defect/verkeerd gebruik apparaat/produkt	64	64	68	65	.	62
Broei/zelfverhitting	5	5	6	10	.	8
Vuurwerk	1	1	1	2	.	3
Hoogbouwflat (in pandige gang)						
Brandstichting	37	45	36	32	.	30
Spelen met vuur door kinderen	16	4	–	–	.	1
Roken	5	7	12	7	.	7
Brandgevaarlijke werkzaamheden	5	7	5	3	.	4
Defect/verkeerd gebruik apparaat/produkt	34	36	45	51	.	55
Broei/zelfverhitting	2	1	–	3	.	1
Vuurwerk	1	–	2	4	.	–

Bron: CBS.

¹⁾ Cijfers over 2009 niet beschikbaar wegens onvoldoende betrouwbaarheid.

A.3.2.1 Hulpverleningen per 100 duizend inwoners

	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
Groningen	173	176	160	189	158	171
Friesland ¹⁾	113	164	150	.	135	159
Drenthe	198	222	222	241	210	209
Overijssel	178	186	180	225	201	160
Flevoland ²⁾	154	230	165	238	.	201
Gelderland	187	226	207	226	197	206
Utrecht	178	250	192	252	230	250
Noord-Holland ^{1) 2)}	276	280	308	.	.	410
Zuid-Holland	268	322	277	328	348	330
Zeeland	111	154	175	196	190	167
Noord-Brabant	184	211	188	231	204	204
Limburg	277	261	198	223	220	246
Nederland	218	249	226	268	253	264

Bron: CBS.

¹⁾ Cijfers over 2008 niet beschikbaar wegens onvoldoende respons.

²⁾ Cijfers over 2009 niet beschikbaar wegens onvoldoende respons.

A.3.2.2 Hulpverleningen naar maand

	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
<i>x 1 000</i>						
Totaal	33,7	39,4	36,9	43,9	41,7	43,7
Januari	3,2	2,3	3,2	3,3	3,9	3,6
Februari	2,3	2,2	2,6	3,0	2,8	3,5
Maart	2,7	2,4	2,7	5,0	2,9	3,2
April	2,3	2,7	2,7	3,1	2,9	3,0
Mei	3,0	7,7	3,0	3,7	4,7	3,1
Juni	2,9	3,5	3,5	3,8	3,5	3,7
Juli	3,9	3,3	3,9	4,2	4,1	5,5
Augustus	3,3	3,1	3,0	4,1	3,4	5,0
September	2,9	3,1	2,8	3,1	3,3	2,9
Oktober	2,5	3,8	2,6	3,3	3,4	2,8
November	2,2	2,6	4,4	4,0	3,5	3,4
December	2,6	2,6	2,5	3,3	3,4	4,0

Bron: CBS.

A.3.3.1 Hulpverleningen naar aard ¹⁾

	Totaal ¹⁾	Geen hulp (meer) nodig	Bevrijden of redden van personen	Bergen of verwij- deren van auto e.d.	Reinigen van wegen of terreinen	Openen van deuren	Bestrijden van water- overlast of storm- schade	Bevrijden van dieren	Andere werk- zaam- heden (incl. onbe- kend)/niet ingevuld
<i>x 1000</i>									
1995	33,7	2,4	5,9	1,7	7,3	2,5	5,1	3,4	7,2
2000	39,4	2,3	6,3	1,4	7,4	2,4	8,5	2,8	11,4
2005	36,9	2,3	4,8	0,7	3,5	1,7	5,5	2,5	17,8
2008	43,9	4,7	5,2	0,5	2,5	1,7	5,0	2,0	23,5
2009	41,7	3,1	4,2	0,4	1,5	1,7	3,0	1,8	27,3
2010*	43,7	3,4	5,7	0,5	1,9	2,0	4,6	2,2	24,8
Groningen	1,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,5
Friesland	1,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,6
Drenthe	1,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,7
Overijssel	1,8	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,2	0,1	1,2
Flevoland	0,8	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2
Gelderland	4,1	0,3	0,6	0,1	0,2	0,2	0,7	0,3	2,0
Utrecht	3,1	0,2	0,4	0,0	0,2	0,1	0,4	0,2	1,5
Noord-Holland	10,9	0,6	1,9	0,1	0,2	0,8	0,9	0,4	6,4
Zuid-Holland	11,6	0,7	0,9	0,1	0,3	0,6	1,0	0,5	7,8
Zeeland	0,6	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Noord-Brabant	5,0	0,3	0,7	0,1	0,6	0,2	0,5	0,3	2,6
Limburg	2,8	0,9	0,2	0,0	0,2	0,0	0,5	0,1	1,0

Bron: CBS.

¹⁾ Het is mogelijk dat in of op een object meerdere werkzaamheden zijn verricht.

A.4.3.1 Brandweerlieden, per regio, op 1 januari

	1995	2000	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007 ²⁾	2008 ²⁾	2009 ²⁾	2010 ²⁾	2011* ³⁾
	<i>x 1 000</i>								
Totaal	26,9	26,9	27,3	27,4	27,1	27,0	27,2	27,1	26,9
01 Groningen	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
02 Fryslân	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
03 Drenthe	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
04 IJssel	0,8	0,8	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9
05 Twente	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0	1,0	0,9
06 Noord- en Oost-Gelderland	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,5	1,6	1,5
07 Gelderland-Midden	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0
08 Gelderland-Zuid	1,0	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9
09 Utrecht	2,0	2,1	2,2	2,1	2,1	2,0	2,1	2,1	2,1
10 Noord-Holland-Noord	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4
11 Zaanstreek-Waterland	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
12 Kennemerland	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7
13 Amsterdam-Amstelland	1,0	1,1	1,0	0,9	1,0	0,8	0,9	0,9	0,8
14 Gooi en Vechtstreek	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5
15 Haaglanden	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0	0,9
16 Hollands Midden	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,2
17 Rotterdam-Rijnmond	1,5	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,6	1,6	1,6
18 Zuid-Holland-Zuid	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
19 Zeeland	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4
20 Midden- en West-Brabant	2,0	1,9	1,8	1,8	1,8	1,7	1,8	1,7	1,7
21 Brabant-Noord	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
22 Brabant-Zuidoost	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0
23 Limburg-Noord	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9	0,8	1,0	1,0	1,0
24 Limburg-Zuid	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
25 Flevoland	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Bron: CBS.

¹⁾ Personeel in operationele dienst.

²⁾ Brandweerpersoneel werkzaam in hun rang.

³⁾ Brandweerpersoneel werkzaam in een repressieve functie.

A.5.3.1 Brandweer: kosten van gemeenten aan de brandweer en uitrukken ¹⁾

	Gemeenten	Inwoners per 1 januari	Kosten		Uitrukken	
			totaal	per inwoner	totaal	per 1 000 inwoners
			<i>aantal</i>	<i>x 1 000</i>	<i>mln euro</i>	<i>euro</i>
1995	633	15 424	378	25	116,3	7,5
2000	537	15 864	522	33	133,3	8,4
2005	467	16 306	799	49	138,7	8,5
2007	443	16 358	943	58	161,8	9,9
2008	443	16 405	1 017	62	151,9	9,3
2009	441	16 486	1 094	66	152,0	9,2
2010*	431	16 575	1 128	68	146,6	8,8

Gemeenten naar aantal inwoners

250 000 of meer	4	2 156	198	92	32,8	15,2
150 000 tot 250 000	8	1 443	99	68	12,7	8,8
100 000 tot 150 000	14	1 781	142	79	21,6	12,1
50 000 tot 100 000	43	3 051	206	68	27,6	9,0
20 000 tot 50 000	191	5 947	340	57	37,3	6,3
10 000 tot 20 000	126	1 855	117	63	11,9	6,4
5 000 tot 10 000	39	325	25	75	2,4	7,5
Minder dan 5 000	6	16	2	138	0,3	15,9

Bron: CBS.

¹⁾ Inclusief gemeenten vallend onder regionaal korps en zonder eigen brandweerkorps.

B Veiligheidsregio's in oprichting op 1 januari 2011

- 01 Groningen
- 02 Fryslân
- 03 Drenthe
- 04 IJsselland
- 05 Twente
- 06 Noord- en Oost-Gelderland
- 07 Gelderland-Midden
- 08 Gelderland-Zuid
- 09 Utrecht
- 10 Noord-Holland-Noord
- 11 Zaanstreek-Waterland
- 12 Kennemerland
- 13 Amsterdam-Amstelland
- 14 Gooi en Vechtstreek
- 15 Haaglanden
- 16 Hollands Midden
- 17 Rotterdam-Rijnmond
- 18 Zuid-Holland-Zuid
- 19 Zeeland
- 20 Midden- en West-Brabant
- 21 Brabant-Noord
- 22 Brabant-Zuidoost
- 23 Limburg-Noord
- 24 Limburg-Zuid
- 25 Flevoland

Bron: CBS.

C Enquêteformulier branden

Centraal Bureau voor de Statistiek
Sector Waarneming en statistiekproductie bedrijven Voorburg
Postbus 4000, 2270 JM Voorburg
Telefoon (045) 570 64 00 Fax (070) 337 59 93 E-mail ldvrv@cbs.nl

BRANDWEERSTATISTIEK
RZ2505

BRANDEN

De grijs gearceerde antwoordvlakken zijn voor het CBS niet langer relevant

Opgemaakt door

Beveelvoerder

Telefoon

tst.

Uitrukgemeente
Kazernummer
Melddatum
Volgnummer

1 Datum alarm/ruuk

Dag Mnd. Jaar
01a Alarmdatum
01b Datum ruuk laatste voorligig

2 Adresgegevens/brand

02a Straat en nummer
02b Postcode
02c Brandgemeente:

3 Inzet binnen het verzorgingsgebied

ja 1
nee 2

4 Tijdstip

	1e uitruk uur min.	2e uitruk uur min.	3e uitruk uur min.
melding			
alarmering			
uitgerukt			
aankomst			
ingetrok			
terug kazernes			

5 Gemeld door

gebruiker 1
buren, omwonenden, voorbangers 2
potte 3
brandmeldinstallatie 4
anders 77
onbekend 88

5a Uitruk / inzet materieel

	Uitruk	inzet
tankwagenvoertuig		
hulpverleningswagen I		
hulpverleningswagen II / III		
autoblaas		
hoogwerker		
dienstauto (OvD)		
verbindingsschakelwagens		
duikvoertuig		
ander materieel		
totaal materieel		

5b Uitruk / inzet personeel

	Uitruk	inzet
beroepe		
vrjw'lig		
bedrijfsbrandweer		
totaal personeel		

Indien (uw korps/kazern) beveelvoerder bij deze brand niet de leiding had > EINDE

7 Loos/vals alarm of brandgerucht

ja 1
nee 2 > VERDER VR. 08a

7b Soort loos/vals alarm

valsbeladige melding 1
vermeende melding (brandgerucht) 2
brandmeldinstallatie t.g.v. werkzaamheden 3
brandmeldinstallatie t.g.v. storing apparatuur 4
brandmeldinstallatie t.g.v. onvolledige onderhoud 5
brandmeldinstallatie anders 8
anders 77
onbekend 88

Indien "brandmeldinstallatie" ook v.r. 20a en 20b. invullen > EINDE

8a Materiële schade

ja 1
nee 2 > VERDER VR. 08
ja, bedrag onbekend 3 > VERDER VR. 08

8b Schadebedrag (gasfch) in euro's

Euro:

9 Schoorsteenbrand

ja 1 > EINDE
nee 2

10 Bollenbrand

ja 1
nee 2 > VERDER VR. 13a

11 Object buitenbrand

papier, vulcontainer, afvalbak, los afval op straat 1
afval op afgelezen terreinen, particuliere erven 2
bemm, bos, heide, natuurmonument e.d. 3
persoonauto (incl. slooauto) 4
overige auto's (incl. autobussen) 5
schepen, beroepsvaart 6
schepen, recreatievaart 7
spoorwagmaterieel (rollend) 8
chemische industrie (oporuuchtinstallatie) 9
overige nijverheid/industrie 10
andere 77

12 Vermoedelijke oorzaak buitenbrand

brandstichting 1
vandalisme 2
spelen met vuur door kinderen 3
afbranden van bermen/verbanden van afval 4
ongeluk, aanrijding 5
andere 77
onbekend 88

13a Waren er stachtoffers

ja 1
nee 2 > VERDER VR. 14a

13b Stachtoffers

	aantal personen brandweer	burgers
doden		
gewonden (transport ziekenhuis e.d.)		

14a Zijn er reddingsgedaan

ja 1
nee 2 > VERDER VR. 17a

14b Geredde personen

	aantal personen brandweer	burgers
door de brandweer		
door anderen		

15a Was de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen van invloed op de (brand)bestrijding

ja 1
nee 2

15b Staf

CI-nummer
VR-nummer
Hoeveelheid in literkilogram

16a Was bij de brand sprake van milieubelastende effecten

ja 1
nee 2

16b Welke specifieke milieubescherme maatregelen zijn door de brandweer genomen

I.a.v. oppervlaktewaterhoo door:
opvang blauwwater 1
opvang uitzstromende stoffen 2
verduimen, neutraliseren 3
I.a.v. bodemverontreiniging door:
afvoer verbrande resten 4
I.a.v. luchtverontreiniging door:
maten van gasconcentraties 5
geen 6
andere maatregelen 77

16c Waren deze milieumaatregelen effectief

ja 1
nee 2
godelijk 3
onbekend 88

17a Zijn er blaspogingen gedaan of beperkende maatregelen genomen voor aankomst brandweer

ja 1
nee 2 > VERDER VR. 18a

E Enquêteformulier personeel

Centraal Bureau voor de Statistiek
Dataverzameling Den Haag
Postbus 24500, 2480 HA Den Haag

Telefoon: (045) 570 64 00 Fax: (070) 387 59 93 E-mail: contactcenter@cbs.nl

Brandweerstatistiek RZ3671
2011

SLEUTEL

Gaanre terugzenden voor
in bijgevoegde p/nr/rjke retournevulp.
Wilt u controleren of de code in het venster
zichtbaar is?

Alle opgaven betreffen 1 januari 2011

1. Algemeen (zie toelichting 1)

Op dit moment zijn er twee rangindelingen voor het personeel mogelijk.

1a. Welk besluit gebruikt uw korps of veiligheidsregio voor de rang-indeling van uw personeel?

Besluit brandweerpersoneel (Staatsblad 1991)

Besluit personeel veiligheidsregio's (Staatsblad 2010)

(aankruisen waf van toepassing is).

2. Repressief brandweerpersoneel (zie toelichting 2)

2a. Beroeps-brandweerpersoneel met repressieve brandweertaken (incl. aspiranten), naar rangniveau en geslacht, per 1 januari 2011:

Staatsblad 1991

Vermijd dubbelstellingen; elke medewerker één keer tellen en onthoud: Een medewerker die naast repressieve brandweertaken ook andere functies in uw organisatie heeft, **ALTIJD** indelen bij repressief brandweerpersoneel, ook als de repressieve brandweertak geen hoofdtaak is van de betrokken medewerker.

Staatsblad 2010

Aantal mannen

Aantal vrouwen

Totaal

2b. Vrijwillig-brandweerpersoneel met repressieve brandweertaken (incl. aspiranten), naar rangniveau en geslacht, per 1 januari 2011:

Vermijd dubbelstellingen; elke medewerker één keer tellen en ook hier geldt: Een vrijwilliger die naast repressieve brandweertaken ook andere functies in uw organisatie heeft, **ALTIJD** indelen bij vrijwilligers met repressieve brandweertaken, ook als de repressieve brandweertak geen hoofdtaak is van de betrokken medewerker.

Aantal mannen

Aantal vrouwen

Totaal

2c. Aantal openstaande vacatures per 1 januari 2011 van repressief brandweerpersoneel (beroeps en vrijwilligers tezamen), naar rangniveau

Aantal openstaande vacatures

Rangniveau (zie toelichting 2)

Hoger
Asp.-Officier,
Adj.-Hoofdbrand-
meester en hoger

Middelbaar
Asp.-Onderofficier,
Onderbrand-
meester en Brand-
meester

Lager
Asp.-Brandwacht,
Brandwacht tm
Hoofdbrandwacht

Asp.-Officier,
Hoofdbrand-
meester en hoger

Asp.-Onderofficier,
Brandmeester

Asp.-Brandwacht,
Brandwacht en
Hoofdbrandwacht

--	--	--

RZ3671

Z.O.Z.

3. Overig personeel van de brandweer (zie toelichting 4)

3a. Aantallen medewerkers (inclusief vrijwilligers) zonder repressieve brandweertaken naar opleidingsniveau, per 1 januari 2011

Betreeft alle medewerkers (inclusief vrijwilligers) die geen repressieve brandweertaken hebben, maar welst zijn met defensieve taken of met andere taken bij de brandweer, zoals administratief werk, communicatie, ondersteunende, onderhoudswerk, zelfpersoneel, enz.

Hbo/Wo	Mbo	Lbo/Vmbo
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

4. Uitrustingen

aantal

4a. Totaal aantal uitrustingen van uw korps:

5. Contactinformatie

Naam contactpersoon bij uw korps

Tel.nr.

E-mailadres

Ruimte voor eventuele opmerkingen

Hartelijk dank voor het invullen.

Aan de Brandweerstatistiek 2010 werkten mee

Reguliere teksten, staten, tabellen en grafieken

R.P.C. Baak
D. Boer
Drs. R. Kleingeld
W.T. Vissers

Met dank aan

G. Batenburg
A.J. Bouwens Kila
J. Hoogenboezem
Drs. V.S. Lalta
Drs. H.J.D. de Lanoy Meijer
P.J. Spaans
De veiligheidsregio's en de brandweerkorpsen

Eindredactie

Drs. H. Rietveld